

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

12

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ASG WP wewn. 3788/84

JAWNE
~~Do użytku~~
~~slu...~~

Egz. nr 1

Pplk dypl. Paweł SZUSZCZYŃSKI

DZIAŁANIE bsap DYWIZJI (DZ, DPanc)
W WALCE

Skrypt

47490

WARSZAWA

STYCZEŃ

1984

Colour Chart #13

12

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ASG WP wewn. 3788/84

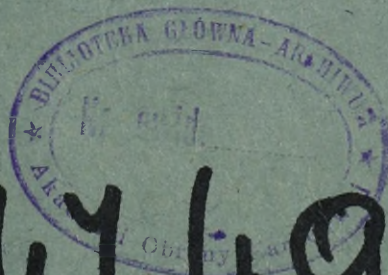
JAWNE
~~Do użytku~~
~~slu...~~

Egz. nr 1

Pplk dypl. Paweł SZUSZCZYŃSKI

**DZIAŁANIE bsap DYWIZJI (DZ, DPanc)
W WALCE**

Skrypt

~~47490~~

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ASG WP wewn. 3788/84

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

JAWNE

ZATWIERDZAM
SZEF
KATEDRY TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Do użytku
służbowego
Egz.nr

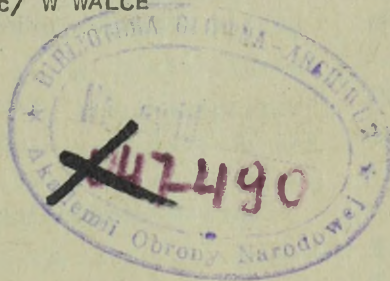
/-/ płk dypl. Stefan WŁUDYKA

Ppłk dypl. Paweł SZUSZCZYŃSKI

"DZIAŁANIE bsep DYWIZJI /DZ, DPanc/ W WALCE"

Skrypt

WARSZAWA

Styczeń

1984

JAWNE

—

10113

10

10113

X

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	5
I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA, WYPOSAŻENIE ORAZ MOŻLIWOŚCI BATALIONU SAPERÓW DYWIZJI	6
II. WYKORZYSTANIE bsap DZ/DPanc W WALCE	11
1. Rola bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym walki oraz zasady jego wykorzystania	11
2. Działanie bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym natarcia dywizji	12
3. Działanie bsap w obronie dywizji	17
III. PRACA DOWÓDCY I SZTABU W ZAKRESIE DOWODZENIA bsap	19
1. Obowiązki dowódcy i sztabu bsap	20
2. Metody pracy dowódcy i sztabu bsap w czasie przygotowania i prowadzenia działań bojowych	21
3. Kolejność i treść pracy dowódcy i sztabu bsap podczas wypracowania decyzji	23
- Analiza zadania	24
- Kalkulacja czasu osobistego i ogólnego	24
- Wstępny zamiar dowódcy bsap	25
- Wytyczne do przygotowania danych przez oficerów sztabu	25
- Ocena położenia /sytuacji/	27
- Meldowanie decyzji przez dowódcę bsap	30
- Przekazanie zadań pododdziałom bsap	31
- Rekonesans	31
- Organizacja współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych	32
4. Dokumenty bojowe bsap	35
IV. LITERATURA	38
ZAŁĄCZNIKI:	
1. Organizacja bsap DZ/DPanc	39
2. Możliwości budowy mostów i promów z kompletu parku PP-64 znajdującego się w wyposażeniu kpoint bsap dywizji	40
3. Rozmieszczenie bsap w rejonie wyjściowym do natarcia	41
4. Obowiązki osób funkcyjnych w bsap DZ/DPanc	42
5. Wzór zarządzenia bojowego dla bsap do wykonania zadań w natarciu	45
6. Wzór zarządzenia bojowego dla bsap do wykonania zadań w obronie	48

7. Meldunek decyzji dowódcy bsap w obronie	51
8. Wzór rozkazu bojowego dowódcy bsap do wykonania zadań w natarciu	54
9. Wzór rozkazu bojowego dowódcy bsap do wykonania zadań w obronie	57
10. Plan rekonesansu dowódcy bsap	60
11. Plan użycia bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym natarcia DZ - wklejka 1 po str.	60
12. Legenda do planu użycia bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym natarcia DZ	61
13. Wzór meldunku bojowego dowódcy bsap	65
14. Wzór zarządzenia wstępnego dla bsap	67
15. Wzór dziennika działań bojowych	69
16. Ugrupowanie marszowe bsap dywizji	71
17. Wykaz środków łączności w pododdziałach bsap dywizji	72
Wklejka 1 - Załącznik 11 po str.	60

W S T Ę P

Skrypt "Działanie bsap dywizji /DZ, DPanc/ w walce" przeznaczony jest dla nauczycieli akademickich i słuchaczy wszystkich kursów Akademii Sztabu Generalnego WP. Zawiera podstawowe informacje z zakresu:

- struktury organizacyjnej, wyposażenia i możliwości bsap;
- działania batalionu w podstawowych rodzajach walki;
- planowania i organizowania działań batalionu przez dowódcę i sztab.

Dla potrzeb ćwiczeń akademickich w skrypcie szczególnie uwypuklono problemy związane z dowodzeniem batalionem.

Oddany w ręce czytelnika skrypt jest rozwinięciem, a w niektórych przypadkach uzupełnieniem obowiązujących regulaminów, podręczników i instrukcji.

Rozdział I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA, WYPOSAŻENIE ORAZ MOŻLIWOŚCI
BATALIONU SAPERÓW DYWIZJI

Batalion saperów dywizji /bsap/ jest organicznym pododdziałem inżynierskim DZ /DPanc/. Zarówno w DZ, jak i w DPanc występuje bsap o identycznej strukturze organizacyjnej. Składa się on z pododdziałów specjalistycznych oraz pododdziałów ogólnego przeznaczenia i zabezpieczenia.

Organizacja bsap dywizji jest następująca^{1/}:

a/ dowództwo;

- dowódca;
- szef sztabu;
- zca ds. politycznych;

b/ sztab batalionu:

- szef sztabu - zastępca dowódcy batalionu;
- starszy oficer operacyjny /ds. rozpoznania/^{2/};
- starszy oficer operacyjny /ds. operacyjnych/^{2/};
- oficer operacyjny;
- pomocnik szefa sztabu - szef łączności batalionu;
- podoficer ewidencyjny;
- instruktor - mechanik sprzętu chemicznego /podoficer/;
- kierownik kancelarii /podoficer/;
- pisarz-maszynista;

c/ sekcja polityczna:

- kierownik - zastępca dowódcy ds. politycznych;
- sekretarz komitetu PZPR;
- instruktor;
- instruktor - kierownik klubu i biblioteki;
- kinoradiooperator - kierowca;

d/ sekcja techniczna:

- szef służb technicznych - zastępca dowódcy batalionu;
- pomocnik szefa służb technicznych;
- szef służby samochodowej;
- pomocnik szefa służby samochodowej;
- podoficer uzbrojenia - starszy mechanik;
- mechanik;
- pisarz;

1/ Szczegółową organizację bsap przedstawiono w załączniku nr 1.

2/ Na podstawie podręcznika "Metodyka, organizacja pracy dowództw/.../" sygn. Inż. 469/81, nr bibl. 020862.

e/ kwatermistrzostwo:

- kwatermistrz;
- szef zaopatrzenia żywnościowego;
- szef zaopatrzenia mundurowego;
- szef zapotrzeżenia MPS;
- szef zaopatrzenia finansowego;
- starszy pisarz-maszynista /podoficer/;

f/ pluton dowodzenia /pldow/:

- trzy drużyny rozpoznania inżynieryjnego /drrinż/;
- drużyna łączności /drł/;

g/ kompania saperów /ksap/:

- dwa plutony saperów /pl sap/ /po trzy drużyny w każdym/;
- pluton minowania i niszczeń /plmin/;

h/ kompania pontonowa /kpont/:

- trzy plutony pontonowe /plpont/;
- pluton kutrów /plk/;

i/ kompania desantowo-przeprawowa /kdp/:

- pluton transporterów pływających /pl PTS/;
- pluton gąsienicowych samobieżnych promów /pl GSP/;

k/ kompania inżynieryjno-drogowa /kid/:

- pluton saperów /plsap/;
- dwa plutony inżynieryjno-drogowe /plid/;
- pluton mostowy /plmoet/;

l/ kompania techniczna /kt/:

- pluton techniczny /plt/;
- pluton technicznego zabezpieczenia przepraw /pltzp/;
- drużyna wydobywania i oczyszczania wody /drwiow/;

m/ pluton remontowy /plrem/:

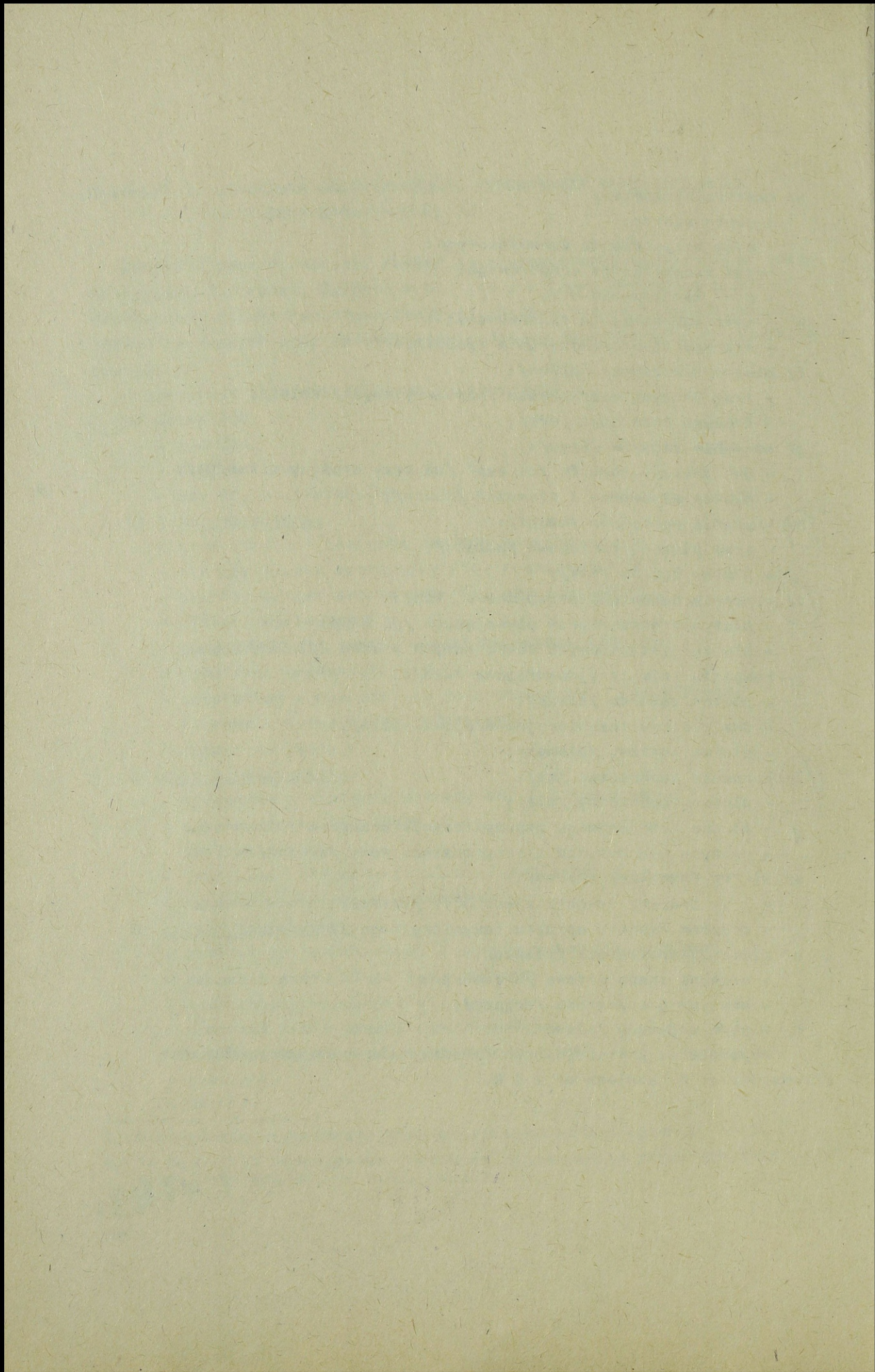
- trzy drużyny remontu samochodów /drrsam/;
- drużyna remontu sprzętu inżynieryjnego /drrainż/;

n/ pluton zaopatrzenia /plzaop/:

- drużyna transportowa /drtransp/;
- drużyna gospodarcza /drgosp/;

o/ pluton medyczny /plmed/.

Wyposażenie poszczególnych pododdziałów oraz ich możliwości przedstawiono w tabelach nr 1 i 2.

MOŻLIWOŚCI BATALIONU SAPERÓW DYWIZJI W REALIZACJI ZADAŃ ZABEZP. INŻYNIERYJNEGO^{x/}

Lp.	TREŚĆ ZADANIA	WYKONAWCY						UWAGI
		pldow	ksap	kpont	kdp	kid	kt	
1.	Zorganizowanie 2-3 IPO lub 1-2 IPF lub 1-3 IPR /IOPR, IGW/ lub 1 SIPR	x						
2.	Wykonanie do 6 przejść w polach minowych npla o głębokości 100 m w czasie 4 godzin w dzień i 5-6 h w nocy sposobem ręcznym lub 25-30' sposobem wybuchowym		x					
3.	Założenie sposobem ręcznym bez styczności z nplem 1,8 km ppanc lub ppiech pola minowego w dzień lub 1,2 km w nocy		x					
4.	Założenie sposobem ręcznym w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem 0,9 km ppanc lub ppiech zapór minowych /w czasie jednej nocy/		x					
5.	Założenie sposobem manewrowym 0,6 km ppanc pola minowego w ciągu 20 minut i 1,2 km w ciągu 100' z 2 jm		x					wykonuje plmin /OZap/przy wykorzyst.mechanicz.ustawiaczy, aia
6.	Urządzenie dwóch węzłów zapór i niszczeń w ciągu 8-10 h		x					
7.	Torowanie drogi dywizyjnej w tempie 5-6 km/h					x		
8.	Urządzenie 2-3 przepraw desantowych na każdej 3-6 PTS				x			
9.	Urządzenie 1-2 przepraw promowych na każdej 1-3 promy GSP				x			
10.	Urządzenie przeprawy mostowej ^{xx/} lub 1-2 przepraw promowych po 2-3 promy z parku PP-64			x				
11.	Urządzenie i utrzymanie 3 przepraw czołgów pod wodą						x	
12.	Ustawienie 8 SMT-1 pojedynczo w ciągu 20' każdy lub cztery mosty podwójne z wykorzystaniem podpory PSMT-1 w ciągu 90' lub dwóch mostów trzyprzęsłowych z wykorzystaniem dwóch podpór PSMT-1 w ciągu 120 minut					x		
13.	Zbudowanie 50 m mostu niskowodnego z gotowych elementów w tempie 5 m/h lub z przygotowaniem elementów w tempie 2,5 m/h					x		
14.	Urządzenie jednego punktu wydobywania i oczyszczania wody o wydajności 7-8 m ³ /h w czasie 2 h 30'						x	

Uwaga: możliwości takt.-techn. sprzętu inż - patrz "Informator sprzętu inż.wojsk własnych" ASG 3755/83, nr bibl. pf 1532.

x/ Na podstawie norm operacyjnych wykonania zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego. Sygn. Inż. 468/81

xx/ Możliwości urządzania przepraw z parku PP-64 - patrz załącznik nr 2.

1. Rola bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym walki oraz zasady jego wykorzystania

Rola bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym działań bojowych dywizji polega na realizacji najbardziej skomplikowanych zadań inżynieryjnych o charakterze dywizyjnym oraz wparciu oddziałów dywizji w zakresie wykonawstwa zadań zabezpieczenia inżynieryjnego, wymagających zaangażowania specjalistycznego sprzętu inżynieryjnego.

Ponadto bsap stanowi bazę do organizacji dowodzenia wojskami inżynieryjnymi wzmacniającymi dywizję.

W działaniach bojowych dywizji bsap wykorzystuje się zgodnie z jego przeznaczeniem i możliwościami. Jest to podstawowa zasada użycia bsap w walce. Do innych zasad użycia bsap zaliczyć należy:

- skupianie wysiłku na głównym kierunku działań bojowych dywizji i w rejonach szczególnego natężenia prac inżynieryjnych;
- głębokie urzutowanie sił i środków bsap;
- ścisłe współdziałanie pododdziałów bsap między sobą, z oddziałami na korzyść których wykonują zadania zabezpieczenia, lub które zabezpieczają wykonanie zadań inżynieryjnych.

Przedstawione powyżej zasady wykorzystania bsap mają zastosowanie we wszystkich rodzajach działań bojowych dywizji. Jednakże w zależności od rodzaju działań, niektóre z zasad mogą mieć szczególne znaczenie, podporządkowane one będą zadaniom, jakie bsap otrzyma do wykonania.

W natarciu główny wysiłek pododdziałów bsap dywizji należy skierować na zapewnienie wojskom wysokiego tempa działań i dużej manewrowości. Spełnienie powyższych warunków zapewnia realizacja takich zadań zabezpieczenia inżynieryjnego, jak:

- torowanie przejść w zaporach inżynieryjnych, strefach skażeń, pożarów, zatopień;
- przygotowanie i utrzymanie dróg;
- urządzanie i utrzymanie przepraw podczas pokonywania przeszkód wodnych.

W działaniach obronnych dywizji główny wysiłek pododdziałów bsap skupić należy na zwiększeniu trwałości obrony i odporności wojsk dywizji na działanie ogniowe nieprzyjaciela, a przede wszystkim na działanie broni jądrowej i neutronowej. Warunki te osiągnąć można poprzez:

- budowę systemu zapór inżynieryjnych;
- wykorzystanie środków mechanizacji do rozbudowy fortyfikacyjnej terenu.

Do realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w podstawowych rodzajach działań bojowych dywizji, część pododdziałów bsap wykorzystuje się zazwyczaj scentralizowanie. Są nimi kompania inżynieryjno-drogowa, z której organizuje się oddział zabezpieczenia ruchu /OZR/ oraz pluton minowania, z którego organizuje się oddział zaporowy /OZap/.

Część pododdziałów może być wydzielona do wzmocnienia oddziałów i pododdziałów dywizji. Jest to najczęściej kompania saperów /bez plmin/, w niektórych działaniach bojowych do wzmocnienia oddziałów i pododdziałów dywizji mogą być wyznaczane w całości lub częściami kompania pontonowa oraz kompania desantowo-przeprawowa.

Niezaangażowane w realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego pododdziały bsap stanowią odwód inżynieryjny /OInż/, który szef saperów dywizji utrzymuje w gotowości do realizacji zadań wynikłych w toku prowadzenia działań.

Batalion saperów dywizji podlega szefowi saperów dywizji, który jest bezpośrednim organizatorem zabezpieczenia inżynieryjnego działań bojowych dywizji. W związku z tym, szef saperów dywizji na podstawie decyzji oraz wytycznych dowódcy dywizji, planuje wykorzystanie bsap, organizuje jego działanie wydając zarządzenia wstępne oraz zarządzenia bojowe dla bsap, kontrolują wykonanie przez pododdziały bsap zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

2. Działanie bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym natarcia dywizji

Batalion saperów w natarciu DZ/DPanc wykonuje większość zadań zabezpieczenia inżynieryjnego o charakterze dywizyjnym, częścią swych pododdziałów wspierać może natarcie pierwszorzutowych pułków.

Na działanie bsap i wykorzystanie jego pododdziałów wpływ mają następujące czynniki:

- zadanie dywizji i sposób rozegrania walki;
- wzmocnienie dywizji siłami i środkami z armii;
- zadania i możliwości bsap;
- charakter terenu i oddziaływanie nieprzyjaciela;
- czas na realizację zadań;
- sytuacja skażeń i zakazań oraz pora roku, doby;
- warunki atmosferyczne i hydrometeorologiczne.

Organizatorem działań bsap jest jego dowódca, który na podstawie

zarządzenia bojowego dywizji planuje i organizuje wykonanie zadań przez pododdziały batalionu.

Do wykonania zadań bsap przyjmuje odpowiednie ugrupowanie bojowe - zgodnie z planem użycia jego pododdziałów. Ugrupowanie bojowe bsap składa się z:

- pododdziałów wydzielonych do wzmocnienia pułków działających w pierwszym rzucie dywizji;
- pododdziałów wykonujących zadania zabezpieczenia inżynieryjnego o charakterze dywizyjnym;
- inżynieryjnych elementów ugrupowania bojowego /OZap, OZR, Olnz/.

W zależności od sytuacji bojowej /okresu działań/ główne siły bsap rozmieszcza się zwykle między pierwszym a drugim rzutem dywizji w pobliżu SD, w rejonie zapewniającym dogodne warunki rozmieszczenia i maskowania.

Działanie bsap, podobnie jak działanie dywizji można podzielić na dwa zasadnicze okresy:

- okres przygotowawczy do natarcia;
- okres prowadzenia natarcia przez dywizję.

W pierwszym okresie do zasadniczych zadań realizowanych przez bsap zaliczyć należy:

- zajęcie rejonu wyjściowego, jego rozbudowa inżynieryjna i odtworzenie gotowości bojowej pododdziałów^{3/};
- planowanie wykonania zadań oraz postawienie zadań podwładnym;
- organizowanie wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez pododdziały bsap;
- organizacja ugrupowania bojowego bsap;
- wykonanie niektórych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

W drugim etapie działań bojowych bsap realizuje zaplanowane zadania zabezpieczenia inżynieryjnego zgodnie z decyzją dowódcy batalionu. Część sił bsap, która w toku działań włączona jest w skład odwodu inżynieryjnego, może być wykorzystana do realizacji zadań inżynieryjnych wynikłych w toku walki.

Do głównych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego, które mogą być realizowane przez pododdziały bsap w natarciu dywizji zaliczyć należy:

- prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego nieprzyjaciela i terenu;
- przygotowanie i utrzymanie dróg;
- wykonywanie przejść w zaporach inżynieryjnych i przeszkodach terenowych;

- urządzanie i utrzymanie przepraw podczas pokonywania /forsowania/ przeszkód wodnych;

3/ Patrz załącznik nr 3.

- wykonywanie obiektów fortyfikacyjnych na SD dywizji;
- zakładanie zapór i wykonywanie niszczeń podczas odpierania kontrataków nieprzyjaciela i umacniania opanowanych rubieży;
- wydobywanie i oczyszczanie wody.

Ponadto część sił i środków inżynieryjnych może być włączona w skład dywizyjnego oddziału ratunkowo-ewakuacyjnego /ORE/ i brać udział w likwidacji skutków uderzeń bnr nieprzyjaciela.

Do realizacji powyższych zadań dowódca bsap wyznacza pododdziały zgodnie z ich przeznaczeniem i możliwościami wykonywania prac inżynieryjnych.

W natarciu dywizji wykorzystanie i działanie poszczególnych pododdziałów bsap może być następujące:

a/ pluton dowodzenia - wykorzystywany będzie zazwyczaj w sposób zcentralizowany.

Z drużyn rozpoznania inżynieryjnego organizuje się inżynieryjne elementy rozpoznawcze /IPR, SIPR, IOPR, IPPR/⁴ /niekiedy IPO i IPF/. Mogą one działać samodzielnie lub współdziałać z elementami rozpoznania ogólnowojskowego. W niektórych przypadkach saperzy-zwiadowcy z drrinż mogą być pojedynczo lub po dwóch włączani do składu ogólnowojskowych elementów rozpoznawczych.

W okresie przygotowawczym z drrinż organizuje się zazwyczaj 1-2 IPO, rozmieszcza się je w ugrupowaniu własnych wojsk będących w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem na kierunku wejścia dywizji do walki. Głównym zadaniem IPO w tym okresie jest prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego przedniego skraju obrony nieprzyjaciela ze szczególnym uwzględnieniem zapór inżynieryjnych. W okresie przygotowawczym do natarcia oraz w czasie jego prowadzenia z 1-2 drrinż organizuje się IPR. Inżynieryjne patrole rozpoznawcze działają na głównym kierunku natarcia dywizji i dostarczają informacji o stanie dróg, rubieżach wejścia drugich rzutów dywizji lub odwodów, dogodnych rejonów do organizacji przepraw na przeszkodach wodnych. Zadania dla inżynieryjnych elementów rozpoznania opracowywane są w sztabie dywizji i przekazywane dla bsap w zarządzeniu bojowym.

Dane z rozpoznania, niezbędne dla dowódcy dywizji do podjęcia decyzji, szefowi saperów do organizacji zabezpieczenia inżynieryjnego oraz dowódcy bsap do planowania i organizowania wykonawstwa zadań stojących przed batalionem przekazywane powinny być drogą radiową do sztabu bsap, który informacje przekazuje zainteresowanym. Jedną drrinż, do prowadzenia rozpoznania nowych - nieplanowanych obiektów w toku działań należy utrzymywać w odwodzie.

4/ Patrz możliwości bsap - tabela nr 2.

Drużyna łączności organizuje łączność dowódcy i sztabu bsap z przełożonym oraz podwładnymi.

b/ Kompania saperów - w natarciu może być wykorzystana w sposób zdecentralizowany. Jej dwa plutony saperów, wyposażone w transportery opancerzone, mogą wzmocniać działanie pułków I rzutu w formie przydziału, lub też mogą wykonywać zadania o charakterze dywizyjnym.

Z plutonu minowania i niszczeń organizuje się oddział zaporowy. Stanowi on element ugrupowania bojowego dywizji i podlega dowódcy dywizji. OZap przesuwana się między I a II rzutem dywizji na kierunku prawdopodobnego wyjścia kontratakującego nieprzyjaciela, przesuwana się skokami 1-2 razy w ciągu doby walki. Z każdego rejonu dla OZap wyznacza się 1-2 kierunki działania, a na każdym 2-3 rubieże minowania. W czasie minowania współdziała zwykle z odwozem przeciwpancernym dywizji lub działa samodzielnie w warunkach zapewnienia osłony ustawionych zapór minowych.

Zadanie dla plmin do działania jako OZap, na podstawie zarządzenia bojowego stawia dowódca bsap. Sygnał do minowania na planowanych rubieżach podaje dowódca dywizji lub z jego upoważnienia szef saperów. Zaopatrywanie OZap w środki minersko-zaporowe organizuje sztab bsap. Kompania saperów zgodnie ze swym przeznaczeniem powinna być wykorzystywana przede wszystkim do wykonywania następujących zadań:

- torowania przejść w zaporach inżynierskich;
- minowania manewrowego;
- budowy zapór minowych, przygotowania niszczeń i inne zadania np.: udział w rozbudowie inżynierskiej opanowanej rubieży.

c/ Kompania inżyniersko-drogowa - wykorzystywana jest do przygotowania i utrzymania dróg dywizyjnych. Kompania - jako oddział zabezpieczenia ruchu przygotowuje i utrzymuje zwykle jedną drogę dofrontową. W niektórych przypadkach OZR organizuje się z plutonów inżyniersko-drogowych wzmocnionych pozostałymi siłami kompanii, tworzy się wówczas z kid dwa QZR. Kid zapewnia przejeźdźność dróg poprzez: rozpoznawanie inżynierskie, naprawę uszkodzeń jezdni, usuwanie zapór inżynierskich, ustawianie mostów towarzyszących, przygotowanie objazdów itp.

Początek utrzymania dróg w zasadzie narzuca czas przegrupowywania artylerii dywizji na stanowiska ogniowe, ma to miejsce średnio 2-3 godziny przed rozpoczęciem ataku.

Tempo utrzymania dróg przez kid powinno zapewniać sprawne przegrupowanie drugich rzutów lub odwozów i pododdziałów specjalistycznych dywizji w toku natarcia oraz ich rozwijania podczas wchodzenia do walki w głębi obrony nieprzyjaciela.

Część ktd może brać udział w likwidacji skutków uderzeń jądrowych oraz torowaniu dróg w strefach zniszczeń i skażeń, a także w urządzeniu dojazdów do przepraw urządzonych przez inne pododdziały batalionu.

d/ Kompania pontonowa - zgodnie ze swym przeznaczeniem i wyposażeniem wykorzystywana jest do urządzania i utrzymywania 2-3 przepraw promowych lub przeprawy mostowej na głównym kierunku działań bojowych dla 1-2 pułków działających w pierwszym rzucie dywizji. W zależności od ilości i rodzajów przeszkód wodnych może działać całością lub częścią sił. W toku natarcia przesuwana się w zasadzie w składzie odwołu inżynierskiego. W przypadku organizowania w dywizji oddziału wydzielonego można w jego skład włączać również część sił kpont.

e/ Kompania desantowo-przeprawowa - wykorzystywana jest do urządzania i utrzymania przepraw desantowych i promowych podczas forsowania przeszkód wodnych. Działa w zasadzie na odcinkach forsowania pierwszorzutowych pułków, na których organizuje 2-3 przeprawy desantowe PTS oraz 1-2 przeprawy promowe GSP.

Z racji wyposażenia kdp w samobieżne środki desantowo-przeprawowe jest ona szczególnie predysponowana do włączania w skład oddziałów wydzielonych.

f/ Kompania techniczna - jest pododdziałem charakteryzującym się dużą różnorodnością sprzętu inżynierskiego. Fakt ten powoduje, że kt może być wykorzystana do kilku różniących się od siebie zadań.

Pluton technicznego zabezpieczenia przepraw - mający w swym składzie trzy grupy ewakuacyjno-ratunkowe /GER/, zabezpieczał będzie pokonywanie przeszkód wodnych przez czołgi pod wodą. Z zasady przydzielany może być pułkom działającym w I rzucie i wykorzystany do rozpoznania, urządzania i utrzymania trzech przepraw czołgów pod wodą.

Pluton techniczny - wykorzystuje się do wsparcia sprzętem zmechanizowanym pododdziałów batalionu w czasie wykonywania przez nie prac mostowych, drogowych i fortyfikacyjnych. Pluton rozwija plac zmechanizowanej obróbki elementów konstrukcji mostowych i schronów. Drużyna maszyn ziemnych tego plutonu może wykonywać okopy i ukrycia na SD dywizji /lub KSD/, a także brać udział w likwidacji skutków uderzeń jądrowych.

Drużyna wydobywania i oczyszczania wody urządza dywizyjny punkt wydobywania i oczyszczania wody.

g/ Pluton zaopatrzenia, remontowy i medyczny wykorzystywane są do materiałowo-technicznego oraz medycznego zabezpieczenia wykonania zadań inżynierskich przez pododdziały bsap.

Działanie bsap w toku natarcia uwarunkowane jest zadaniami jakie wykonuje dywizja, a mianowicie:

- przegrupowanie z rejonu wyjściowego do rubieży ataku i przełamania obrony nieprzyjaciela;
- rozbicie pierwszorzutowych batalionów, brygad i wykonanie zadania bliższego;
- odparcie kontrataku nieprzyjaciela;
- wprowadzenie drugich rzutów lub odwodów;
- wykonanie zadania dnia i umocnienie zdobytej rubieży.

W każdym z wymienionych zadań, które można traktować jako etapy natarcia pododdziały bsap realizować będą zadania zabezpieczenia inżynierskiego. Często w toku tych działań zmieniać się będzie sytuacja taktyczna, a wraz z nią mogą się zmieniać terminy i miejsca realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego. Wiązać to się może z odtwarzaniem gotowości bojowej niektórych pododdziałów, uzupełnianiem strat, odtwarzaniem systemu dowodzenia pododdziałami bsap, wydawaniem dodatkowych zarządzeń lub stawianiem nowych zadań. Stąd też poszczególne pododdziały batalionu bez względu jakie miejsce zajmują w ugrupowaniu bojowym dywizji, muszą być przygotowane do wprowadzania zmian, a dowódca i sztab bsap muszą zachować ciągłą gotowość /zdolność/ do kierowania realizacją zadań inżynierskich.

3. Działanie bsap w obronie dywizji

Dywizja do obrony może przejść w styczności lub bez styczności z nieprzyjacielem. Sposób przejścia dywizji do obrony zdecydowanie wpływać będzie na wykonanie zadań zabezpieczenia inżynierskiego przez bsap. W przypadku organizacji obrony w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem warunki realizacji zadań inżynierskich będą bardzo trudne i skomplikowane. Oddziaływanie ogniowe nieprzyjaciela, krótki czas na wykonawstwo prac inżynierskich oraz brak możliwości użycia sprzętu mechanicznego do prac fortyfikacyjnych znacznie ogranicza prowadzenie rozbudowy inżynierskiej w pododdziałach i oddziałach dywizji będących w pierwszym rzucie. W przypadku organizacji obrony bez styczności z nieprzyjacielem warunki rozbudowy inżynierskiej pasa obrony dywizji, a tym samym warunki wykonania zadań przez pododdziały batalionu będą sprzyjające.

Zasadniczymi zadaniami zabezpieczenia inżynierskiego, które mogą być realizowane przez bsap w działaniach obronnych dywizji będą:

- rozpoznanie inżynierskie nieprzyjaciela i terenu;
- budowa zapór inżynierskich;
- przygotowanie i utrzymanie dróg;
- urządzenie i utrzymywanie przepraw przez przeszkody wodne;
- budowa obiektów fortyfikacyjnych;

- wydobywanie i oczyszczanie wody.

Ponadto część sił i sprzętu inżynierskiego może brać udział w likwidacji skutków uderzeń bmr nieprzyjaciela.

Ilość i zakres zadań, jakie może otrzymać do wykonania batalion, zależy będzie od ilości sił inżynierskich jakimi dywizja będzie wzmocniona oraz od ilości zadań inżynierskich, jakie na korzyść dywizji wykonywał będzie przełożony.

Batalion saperów, bez względu na wzmocnienie dywizji siłami inżynierskimi wykonywał będzie główne zadania zabezpieczenia inżynierskiego obrony dywizji.

W obronie wykorzystanie i działanie poszczególnych pododdziałów bsap może być następujące:

a/ pluton dowodzenia może organizować 1-3 IPO, które rozmieszcza się w czołowych punktach oporu. Prowadzą one rozpoznanie, zwracając szczególną uwagę na podejście grup rozpoznawczych nieprzyjaciela do zapór inżynierskich przed przednim skrajem obrony oraz kierunków wykonywania w nich przejść. Dywizyjne IPO powinny działać w rejonie głównego wysiłku obrony, a ich sektory obserwacji należy włączyć w system rozpoznania dywizji. W miarę potrzeb jedna drzinż może działać w składzie SPR dywizji. Oprócz IPO pluton może organizować IPR z zadaniem inżynierskiego rozpoznania rubieży rozwijania się II rzutu dywizji do kontrataku, rubieży minowania OZap lub wykonywania innych zadań rozpoznawczych w pasie obrony dywizji.

W przypadku użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia bsap może zorganizować IPR lub IOPR, który działając na transporterach lub śmigłowcach prowadzić będzie rozpoznanie powstałych zniszczeń w rejonach uderzeń jądrowych, a szczególnie stanu dróg, mostów, przepraw oraz zapór minowych;

b/ kompania saperów - w całości wykorzystana jest do budowy zapór inżynierskich, a przede wszystkim zapór minowych. W działaniach obronnych celowo jest wykorzystywać ksap w sposób scentralizowany. Kompania po otrzymaniu zadania przegrupowuje się całością lub plutonami w rejon budowy zapór, gdzie po przeprowadzeniu rozpoznania przystępuje do zakładania pól minowych lub przygotowuje niszczenia. Kolejność wykonywania zadań przez ksap może być następująca:

- przygotowanie niszczeń na drogach podejścia nieprzyjaciela i kierunkach rozwijania się do natarcia;

- budowa zapór przed przednim skrajem obrony, w lukach między punktami oporu lub na ich skrzydłach;

- budowa zapór w głębi /w II stopniu gotowości bojowej/ lub urządzenie węzłów zapór /węzłów niszczeń/;

- minowanie manewrowe /realizuje plan - OZap. Dla OZap wyznacza się 1-2 kierunki działania na każdym 2-3 rubieżu minowania/.

W okresie przygotowawczym do minowania stałego może być również użyty plan, z takim jednak wyliczeniem, aby do czasu osiągnięcia gotowości dywizji do obrony był w stanie przygotować się do działania jako OZap.

W przypadku obrony przez dywizję wybrzeża morskiego plan z planu PTS działać może jako przybrzeżno-morski oddział zaporowy /PMOZap/.

Część sił ksep może być wyznaczona do utrzymywania zapór;

c/ kompania inżynieryjno-drogowa przygotowuje i utrzymuje nakazane odcinki dróg. W pierwszej kolejności przygotowuje drogę defrontową wyprowadzającą w rejon głównego wysiłku obrony oraz drogę /drogi/ wyprowadzającą II rzut dywizji na rubież wyjścia do kontrataku. W zależności od stanu dróg i możliwości oddziaływania nieprzyjaciela kid może działać całością sił z jednego zespołu lub plutonami na oddzielnych odcinkach.

Po przeprowadzeniu rozpoznania stanu dróg, usunięciu uszkodzeń jezdni utrudniających swobodny ruch i oddaniu dróg do eksploatacji, kid organizuje stałe patrolowanie dróg, szczególnie punktów /odcinków/ najbardziej zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem przez nieprzyjaciela. W razie stwierdzenia uszkodzeń kid przystępuje do ich usunięcia. W przypadku dużych zniszczeń na drogach kompania może być wzmocniona siłami z OInż;

d/ kompania techniczna w miarę potrzeb rozwija plac zmechanizowanej obróbki elementów konstrukcji schronów, drzmz oraz drwiow wykonuje zadania takie same jak w natarciu.

Pozostałe pododdziały batalionu pozostają w rejonie ześrodkowania i wchodzi w skład OInż. Organizują we własnym zakresie rozbudowę fortyfikacyjną swoich rejonów lub też wykonują inne zadania określone przez dowódcę. Kompania pontonowa, a niekiedy i kompania desantowo-przeprawowa, w przypadku występowania w pasie obrony dywizji przeszkód wodnych, mogą być rozmieszczane w ich pobliżu celem urządzania przepraw. Część pododdziałów wchodzących w skład OInż może być przewidziana do udziału w likwidacji skutków uderzeń bmr.

Rozdział III. PRACA DOWÓDCY I SZTABU W ZAKRESIE DOWODZENIA bsap

Dowodzenie bsap polega na ciągłym kierowaniu pododdziałami przez dowódcę i sztab oraz organizowaniu wykonawstwa zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez pododdziały.

Dowodzenie bsap obejmuje:

- utrzymanie wysokiego stanu moralno-politycznego pododdziałów i stałej ich gotowości bojowej;
- ciągle, uporczywe zdobywanie i studiowanie danych o sytuacji inżynierskiej i ogólnej;
- podejmowanie decyzji i przekazywanie zadań dla pododdziałów oraz wszechstronne zabezpieczenie ich wykonania;
- organizowanie i utrzymanie ciągłego współdziałania;
- stałą kontrolę realizacji zadań i udzielanie wszechstronnej pomocy pododdziałom.

Batalionem saperów dowodzi dowódca, który podlega bezpośrednio szefowi saperów dywizji.

Sztab bsap jest głównym organem zapewniającym dowodzenie. Całą swą pracę sztab organizuje na podstawie decyzji dowódcy, jego wytycznych oraz wytycznych sztabu dywizji.

"Dowództwo i sztab bsap mogą być wykorzystane do pomocy przy opracowywaniu dokumentów planistycznych szefa saperów, kontroli realizacji zadań inżynierskich w oddziałach, oraz do organizacji zaopatrzenia materiałowego i zabezpieczenia technicznego w zakresie sprzętu inżynierskiego. W niektórych przypadkach dowódca batalionu może z ramienia szefa saperów dywizji dowodzić inżynierskimi elementami ugrupowania bojowego.

Dowódcy bsap może być podporządkowana część lub całość pododdziałów inżynierskich przydzielonych dywizji przez armię^{5/}.

1. Obowiązki dowództwa i sztabu bsap^{6/}

Do zasadniczych obowiązków dowództwa i sztabu należy:

- utrzymanie gotowości bojowej pododdziałów;
- studiowanie organizacji, wyposażenia, zasad użycia i sposobów wykonywania zadań przez pododdziały i oddziały wojsk inżynierskich nieprzyjaciela;
- studiowanie terenu w rejonach wykonywania zadań i wyciąganie wniosków odnośnie warunków użycia pododdziałów batalionu, maszyn inżynierskich oraz innego sprzętu będącego w wyposażeniu bsap;
- planowanie i organizowanie działania batalionu;
- dowodzenie batalionem;
- kontrolowanie wykonania zadań przez pododdziały oraz udzielanie im wszechstronnej pomocy.

5/ Gen.bryg. Cz. Piotrowski "Ogólne zasady organizacji zab.inż./.../." Wyd. SWInż MON, nr bibl. 016022.

6/ Szczegółowe obowiązki dcy, szefa sztabu, zcy ds. polit., zcy ds. techn. oraz kwatermistrza przedstawiono w załączniku nr 4.

- stawianie zadań dla pododdziałów;
- opracowywanie wytycznych technicznego wykonania zadań przez pododdziały;
- kierowanie wykonaniem zadań zabezpieczenia inżynierskiego;
- organizowanie współdziałania między pododdziałami batalionu wykonującymi wspólne zadania oraz między pododdziałami batalionu i pododdziałami ogólnowojskowymi, na korzyść których wykonywane są zadania zabezpieczenia inżynierskiego;
- organizowanie i utrzymywanie trwałej łączności z podwładnymi i przełożonym;
- organizowanie kontroli i udzielanie pomocy podległym pododdziałom w planowaniu i wykonywaniu zadań zabezpieczenia inżynierskiego;
- planowanie i organizowanie zaopatrywania pododdziałów w sprzęt i materiały inżynierskie;
- planowanie i sprawowanie nadzoru nad prawidłową eksploatacją maszyn i sprzętu inżynierskiego oraz organizowanie remontu;
- organizowanie i prowadzenie szkolenia ze stanem osobowym batalionu oraz uzupełnianie stanów osobowych;
- zbieranie doświadczeń oraz opracowywanie nowych metod i sposobów wykonywania zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

2. Metody pracy dowódcy, sztabu bsap w czasie przygotowania i prowadzenia działań bojowych

Pracę dowódcy i sztabu batalionu saperów warunkuje zwykle sytuacja taktyczno-inżynierska oraz metoda i styl pracy dowódcy dywizji i szefa saperów. Zawsze jednak praca ta powinna zapewnić skuteczne wykonywanie zadań i ciągle dowodzenie.

Metody pracy dowódcy i sztabu zależą głównie od zadań, jakie ma wykonać batalion, posiadanego czasu na wypracowanie decyzji, ukończenia i fachowego przygotowania kadry, zdolności organizatorskich dowódcy, szefa sztabu i innych osób zajmujących kierownicze stanowiska. Metoda pracy zależy również od treści, stopnia szczegółowości oraz sposobu i miejsca otrzymanych zadań.

Podczas planowania i organizowania użycia bsap w zabezpieczeniu inżynierskim działań dywizji mogą być stosowane w bsap - podobnie jak to ma miejsce w sztabach ogólnowojskowych - następujące metody organizacji planowania.

METODA RÓWNOLEGŁEGO PLANOWANIA. Metoda ta stosowana będzie w warunkach dysponowania ograniczonym czasem, tzn. wówczas, kiedy dowódca i sztab batalionu są zmuszeni przekazać zadania pododdziałom przed

ich zaplanowaniem, umożliwiając tym samym wcześniejsze przygotowanie się pododdziałów do realizacji zadań.

W metodzie planowania równoległego można wyróżnić cztery etapy pracy dowódcy i sztabu. Treścią pracy w pierwszym etapie jest zbieranie odpowiednich informacji i danych niezbędnych do planowania i organizowania zadań wynikających z treści zarządzenia wstępnego przełożonego.

W drugim etapie pracy, po zapoznaniu się z zadaniami dowódca z szefem sztabu analizują otrzymane zadanie, dokonują kalkulacji czasu i na tej podstawie wydają wytyczne dla sztabu w celu przygotowania danych do decyzji oraz przekazania dla pododdziałów zarządzeń wstępnych.

W trzecim dowódca dokonuje pełnej oceny sytuacji /wysłuchuje meldunków zastępców i szefów służb/, formułuje i opracowuje decyzję na mapie roboczej, a po jej zatwierdzeniu przez przełożonego przekazuje zadania wykonawcom.

Czwarty etap to szczegółowe planowanie realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego. Sztab opracowuje plan użycia batalionu saperów, zadania dla pododdziałów, rozkaz bojowy oraz niezbędną dokumentację techniczną i materiałową. W tym etapie dowódca i sztab udzielają pomocy dowódcom pododdziałów w przygotowaniu się do wykonania zadań oraz kontrolują wykonanie zadań.

METODA KOLEJNEGO PLANOWANIA - ma najczęściej zastosowanie w warunkach wystarczającego dysponowania czasem i polega na kolejnym, szczegółowym rozwiązywaniu /rozpatrywaniu/ problemów określonych w harmonogramie /toku pracy/. W tej metodzie zachowana jest kolejność planowania na poszczególnych szczeblach organizacyjnych, np.: dowódca ksap rozpocznie wypracowanie decyzji po otrzymaniu zadania od dowódcy bsap, który zadanie dla ksap może postawić dopiero po zatwierdzeniu swej decyzji przez przełożonego. Jest oczywiste, że we współczesnych warunkach ograniczona ilość czasu /kilka godzin/ na wypracowanie decyzji pozwoli na stosowanie tej metody tylko w specyficznych sytuacjach. Stąd też w pracy dowódcy i sztabu bsap, jako główna stosowana będzie metoda planowania równoległego.

Przedstawione metody pracy dowódcy i sztabu nie zawsze będą występowały w czystej formie. Dlatego też nie można dla poszczególnych warunków ustalić jednej optymalnej metody, muszą one być zawsze dostosowywane do konkretnej sytuacji.

3. Kolejność i treść pracy dowódcy i sztabu batalionu saperów podczas wypracowania decyzji

Podstawę do planowania i organizowania wykonawstwa zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez dowódcę i sztab bsap jest: zadanie bojowe otrzymane ze sztabu dywizji. Zadanie bojowe w formie zarządzenia bojowego opracowuje i przekazuje szef saperów. W zarządzeniu bojowym dla bsap, zwykle podaje się^{7/}:

- niezbędne wiadomości o nieprzyjacielu, zwłaszcza o jego wojskach inżynieryjnych i wykonywanych zadaniach zabezpieczenia inżynieryjnego;
- ogólny zamiar i rodzaj działania dywizji;
- zadania dla bsap /rodzaj, zakres, miejsce oraz terminy realizacji/;
- organizację współdziałania;
- sposób i czas zaopatrywania w sprzęt i materiały inżynieryjne;
- organizację remontu sprzętu inżynieryjnego;
- wytyczne do zabezpieczenia bojowego działań batalionu;
- rejon /miejsce/ rozwinięcia SD bsap;
- terminy składania meldunków.

Niekiedy /w ramach planowania równoległego w dywizji/ bsap może otrzymać zarządzenia wstępne, w którym mogą być określone zadania do natychmiastowego wykonania.

Otrzymane zarządzenie bojowe oraz stan aktualnych sił i środków w poszczególnych pododdziałach stanowią podstawę do rozpoczęcia przez dowódcę i sztab pracy planistyczno-organizatorskiej działań bsap.

Wypracowanie decyzji przez dowódcę bsap zwykle obejmuje:

- analizę otrzymanego zadania;
- wydanie zarządzeń wstępnych dla pododdziałów;
- kalkulację czasu osobistego i ogólnego;
- sformułowanie wstępnego zamiaru realizacji zadań i ogłoszenie go oficerom dowództwa i sztabu;
- wydanie wytycznych do przygotowania danych przez oficerów sztabu;
- ocenę położenia /sytuacji/;
- meldowanie decyzji przez dowódcę bsap szefowi saperów dywizji;
- udział w rekonesansie dowódcy dywizji /szefa saperów/ oraz organizowanie i prowadzenie rekonesansu z dowódcami pododdziałów;
- postawienie zadań pododdziałom;
- opracowanie planu użycia batalionu do wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;

7/ Wzory dokumentów bojowych wojsk inżynieryjnych - Sygn. Inż 402/77 /patrz załącznik nr 5 i 6/.

- organizowanie współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych;
- kontrola i pomoc w organizowaniu i wykonaniu zadań przez pododdziały.

Kolejność wykonywanych czynności przez dowódcę batalionu może w niektórych przypadkach ulegać zmianie, stosownie do warunków, sytuacji bojowej itp.

Treść poszczególnych czynności podczas wypracowywania decyzji o użyciu bsap może obejmować:

ANALIZA ZADANIA

Analiza zadania - jest to proces myślowy dowódcy bsap, w czasie której powinien: dokładnie zrozumieć treść zadań, zamiar dowódcy oraz szefa saperów dywizji; uwzględnić rodzaj działań bojowych i warunki w jakich będą one prowadzone; zrozumieć zadania stojące przed batalionem oraz czasowo-przestrzenne warunki ich wykonania; określić rolę jaką bsap spełnia w ogólnym zamiarze zabezpieczenia inżynieryjnego działań bojowych dywizji; uświadomić sobie wpływ realizowanych przez batalion zadań zabezpieczenia inżynieryjnego na wykonanie ogólnego zadania bojowego przez dywizję; uzmysłowić sobie, na które z zadań ma zwrócić szczególną uwagę podczas organizacji i prowadzenia działań bojowych.

W wyniku przeprowadzonej analizy zadania dowódca bsap powinien uświadomić sobie:

- rolę bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym działań dywizji;
- zadania stojące przed batalionem i warunki ich realizacji.

Ponadto określa czynności do natychmiastowego wykonania.

W przypadku gdy dowódca prowadzi osobiście analizę zadania, wówczas szef sztabu w tym czasie zapoznaje kadrę sztabu z otrzymanym zadaniem bojowym oraz przeprowadza kalkulację czasu.

KALKULACJA CZASU OSOBISTEGO I OGÓLNEGO

W kalkulacji czasu osobistego dowódcy uwzględnia się czas potrzebny na:

- wypracowanie zamiaru wykonania zadań;
- zapoznanie sztabu batalionu z zamiarem oraz wydanie wytycznych do przygotowania przez zastępców oraz szefów służb niezbędnych danych do podjęcia decyzji;
 - wydanie zarządzeń wstępnych dla pododdziałów;
 - przeprowadzenie oceny sytuacji /wysłuchanie meldunków zastępców i szefów służb/;
 - udział w rekonesansie i własny rekonesans;
 - sprecyzowanie i meldowanie decyzji;
 - postawienie zadań pododdziałom;

- organizację współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych;
- pomoc dla pododdziałów w przygotowaniu i wykonaniu zadań;
- kontrolę wykonania zadań przez pododdziały;
- odpoczynek.

Podczas kalkulacji czasu ogólnego należy uwzględnić czas potrzebny na:

- wypracowanie przez dowódcę decyzji i postawienie zadań pododdziałom;
- wypracowanie decyzji w pododdziałach;
- przygotowanie pododdziałów do wykonania zadań zabezpieczenia inżynierskiego;
- wykonanie przez pododdziały zadań.

Kalkulując czas osobisty i ogólny, których początek jest jednoznaczny z chwilą otrzymania zadania, a zakończenie następuje po wykonaniu wszystkich zadań stojących przed batalionem, należy dążyć do tego, aby praca planistyczna przebiegała równolegle w sztabie batalionu oraz w pododdziałach.

WSTĘPNY ZAMIAR DOWÓDCY bsap

W celu zapoznania kadry sztabu z wstępną koncepcją wykonania zadań stojących przed batalionem, dowódca opracowuje i ogłasza wstępny zamiar użycia batalionu. W zamiarze podaje:

- charakter /rodzaj/ działania dywizji;
- zadania stojące przed batalionem do wykonania;
- wstępną koncepcję wykonania poszczególnych zadań, określając w ogólnych zarysach sposób wykonania oraz przewidywane siły i środki /pododdziały/;
- czas osiągnięcia gotowości do wykonania zadań;
- terminy wykonania poszczególnych zadań.

Bezpośrednio po ogłoszeniu zamiaru dowódca batalionu /lub szef sztabu/ nakazuje zastępcom, kwatermistrzowi i szefom służb przygotowanie meldunków niezbędnych do podjęcia decyzji. Zadania te przekazuje w formie wytycznych wstępnych.

WYTYCZNE DO PRZYGOTOWANIA DANYCH PRZEZ OFICERÓW SZTABU

W zależności od rodzaju działań bojowych i doświadczenia dowódcy oraz sztabu wytyczne dla poszczególnych osób funkcyjnych w dowództwie i sztabie mogą zawierać różny zakres problemów. Najczęściej jednak dowódca może nakazać przygotować:

a/ szefowi sztabu:

- propozycję decyzji;

- propozycję organizacji dowodzenia batalionem;

b/ zastępcy ds. politycznych:

- organizację pracy partyjno-politycznej w okresie przygotowania i realizacji zadań przez pododdziały;

c/ szeffowi służb technicznych - zastępcy dowódcy:

- stan techniczny maszyn i sprzętu inżynierskiego batalionu do wykonania postawionych zadań;

- przewidywane straty w maszynach, sprzęcie inżynierskim i środkach transportowych w czasie wykonywania zadań;

- stan inżynierskich środków materiałowych, sprzętu i części zamiennych oraz potrzeby w zakresie ich uzupełnienia;

- możliwości organizacji prowadzenia remontów;

- organizację zaopatrywania batalionu oraz pododdziałów w inżynierskie środki materiałowe i sprzęt w czasie wykonywania zadań;

c/ kwatremistrzowi:

- stan zasobów materiałowych i możliwości transportowe batalionu;

- organizację żywienia, uzupełniania w paliwo pododdziałów w czasie wykonywania zadań;

- stan zdrowotności stanu osobowego oraz organizację zabezpieczenia medyczno-sanitarnego;

- propozycję rozmieszczenia tyłów oraz organizację zaopatrywania pododdziałów;

- przewidywane użycie zapasów materiałowych oraz sposób i czas ich uzupełnienia;

f/ starszemu oficerowi ds. rozpoznania:

- charakter działań oddziałów i pododdziałów inżynierskich nieprzyjaciela w rejonie /pasie/ wykonywania zadań przez pododdziały batalionu oraz możliwości nieprzyjaciela w zakresie wykonywania zadań inżynierskich;

- charakterystykę terenu w rejonie /pasie/ działania batalionu i jego wpływ na wykonanie zadań;

- propozycję organizacji rozpoznania;

g/ starszemu oficerowi ds. operacyjnych:

- stan ukończenia batalionu oraz poszczególnych jego pododdziałów, ich położenie i aktualnie wykonywane zadania;

- możliwości wykonania otrzymanych zadań;

- propozycję użycia pododdziałów do wykonania zadań;

- sposób organizacji zabezpieczenia bojowego organizowanego własnymi siłami oraz prośby w tym zakresie do szefa saperów dywizji;

h/ starszemu pomocnikowi szefa sztabu:

- propozycje w zakresie technicznych sposobów wykonania poszczególnych zadań;
- kalkulacje czasowe technicznego wykonania zadań;
- możliwości zastosowania i wykorzystania zasobów miejscowych do wykonania zadań.

Podczas wydawania wytycznych dowódca powinien określić kolejność i czas referowania problemów przez poszczególne osoby funkcyjne.

OCENA POŁOŻENIA /SYTUACJI/

Ocena położenia jest najważniejszym etapem pracy dowódcy i sztabu podczas wypracowywania decyzji. Efektem jej przeprowadzenia jest podjęcie decyzji.

Na ocenę położenia prowadzoną przez dowódcę batalionu składają się następujące zagadnienia:

- inżynierska ocena nieprzyjaciela;
- ocena warunków terenowych;
- ocena sił własnych;
- ocena warunków hydrometeorologicznych, skażeń i pory roku.

Rozpatrując poszczególne zagadnienia oceny położenia dowódca uwzględnia wnioski z wcześniej prowadzonej analizy zadania oraz przewidywane zmiany, jakie mogą nastąpić w najbliższym czasie w odniesieniu do własnych pododdziałów oraz pododdziałów nieprzyjaciela.

W czasie oceny położenia dowódca wysłuchuje meldunków wyznaczonych osób funkcyjnych.

a/ Inżynierska ocena nieprzyjaciela:

Oceniając nieprzyjaciela pod względem inżynierskim dowódca powinien znaleźć odpowiedź na pytanie: w jakim stopniu działanie nieprzyjaciela może mieć wpływ na zadania realizowane przez pododdziały batalionu?

Dokonując oceny nieprzyjaciela dowódca batalionu szczególną uwagę powinien zwrócić na następujące zagadnienia:

- jakie oddziały i pododdziały inżynierskie nieprzyjaciela działają w pasie działania dywizji, a przede wszystkim w rejonach wykonywania zadań inżynierskich;
- miejsca /rejon/ realizacji zadań przez pododdziały inżynierskie w aspekcie wykorzystania terenu;
- możliwości nieprzyjaciela w realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego;
- jakie zadania zabezpieczenia inżynierskiego nieprzyjaciela mogą

utrudniać wykonanie zadań przez pododdziały batalionu i jakie należy poczynić przedsięwzięcia, aby wpływ ten zmniejszyć;

- jakie nowe środki walki inżynieryjnej może stosować nieprzyjaciel oraz jakimi środkami i sprzętem dysponują jego oddziały i pododdziały;

- zmiany w taktyce i technice wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

Podczas prowadzenia oceny nieprzyjaciela dowódca wysłuchuje meldunku starszego oficera operacyjnego, któremu może postawić zadanie złożenia zapotrzebowania na odpowiednie informacje rozpoznawcze w sztabie dywizji. Wnioski z oceny inżynieryjnej nieprzyjaciela powinny dać odpowiedź na pytanie postawione na początku tego zagadnienia.

b/ Ocena inżynieryjna terenu

Ocenę terenu prowadzi się w celu określenia wpływu jego elementów na wykonanie przez pododdziały batalionu zadań. Ocenę terenu prowadzi się na całą głębokość działania dywizji ze szczególnym uwzględnieniem rejonów wykonywania zadań przez pododdziały batalionu.

Oceniając teren dowódca batalionu powinien zwrócić uwagę na:

- ogólny charakter terenu w pasie działań dywizji i rejonach wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przez pododdziały batalionu;

- istnienie, charakter przeszkód wodnych i przyległego terenu, urządzeń hydrotechnicznych, dogodnych odcinków i miejsc do urządzania przepraw;

- drogi, ich stan techniczny, obiekty drogowe, możliwości ich odbudowy w przypadku zniszczenia, warunki wykonania obejść i objazdów miejscowości lub niewralgicznych punktów;

- charakter gruntów i możliwości stosowania maszyn do prac ziemnych oraz możliwości budowy dróg na przełaj;

- charakter pokrycia terenu pod względem ich właściwości ochronnych i maskujących;

- istnienie źródeł wody i możliwości ich wykorzystania;

- możliwości wykorzystania miejscowych zasobów materiałowych.

Wnioski z oceny terenu powinny określać:

- w jakim zakresie warunki terenowe sprzyjają lub utrudniają wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;

- jak wykorzystać właściwości terenu do wykonania postawionych zadań;

- obiekty wymagające przeprowadzenia rozpoznania inżynieryjnego.

c/ Ocena sił własnych

Ocenę pododdziałów batalionu dowódca prowadzi mając na uwadze realizację zadań stojących przed batalionem do wykonania w określonych warunkach terenowych. W ocenie tej szczególną uwagę zwraca na:

- ukompletowanie pododdziałów w stanie osobowym i sprzęcie;
- aktualne położenie pododdziałów, ewentualne ich przegrupowanie, uzupełnienie, szkolenie itp.;
- stan napromienienia ludzi i stopień skażenia sprzętu;
- stan wyszkolenia poszczególnych pododdziałów, ich doświadczenia bojowe i osiągnięcia;
- zdolności organizatorskie dowódców pododdziałów i podległej im kadry;
- sprawność techniczną maszyn i sprzętu inżynierskiego;
- stan środków materiałowo-technicznych oraz potrzeby ich uzupełnienia;
- jak, kim i w jaki sposób wykonać zadania stojące przed bap.

W czasie rozwiązywania powyższych zagadnień dowódca batalionu może wysłuchiwać meldunków wyznaczonych oficerów sztabu.

Wnioski z oceny sił własnych powinny określić:

- jaka jest zdolność bojowa batalionu i jego poszczególnych pododdziałów oraz co zrobić, aby posiadaną zdolność podnieść lub zachować;
- kiedy i w jakim zakresie dokonać przegrupowań;
- jakie zadania przydzielić poszczególnym pododdziałom do wykonania;
- w jaki sposób zorganizować uzupełnienie środków materiałowych oraz ewakuację i remont sprzętu w czasie wykonywania zadań.

Podczas prowadzenia oceny sił własnych dowódca musi kierować się zasadami wykorzystania poszczególnych pododdziałów, ich możliwościami i przeznaczeniem.

d/ Ocena warunków hydrometeorologicznych i pory roku

Ocenę tych warunków dowódca prowadzi tylko wówczas, kiedy wywierają one istotny wpływ na wykonanie zadań zabezpieczenia inżynierskiego. Podczas prowadzenia oceny należy uwzględnić:

- aktualny stan pogody i prognozę na okres wykonywania zadań;
- wielkość, częstotliwość i czas trwania opadów atmosferycznych;
- warunki widoczności;
- temperaturę i jej dobowe wahania oraz wpływ na zamrażanie przeszkód wodnych i gruntów;
- prędkość, kierunek wiatru, zachmurzenie;
- wschód i zachód słońca oraz księżyca.

W wyniku przeprowadzonej analizy zadania i oceny położenia dowódca batalionu powinien wyciągnąć wnioski określając:

- skutki działania pododdziałów inżynieryjnych nieprzyjaciela na wykonanie postawionych przed batalionem zadań;
 - stopień przygotowania pododdziałów do wykonania zadań oraz potrzeby dodatkowego szkolenia;
 - zadania dla pododdziałów;
 - wpływ warunków terenowych, hydrometeorologicznych i pory roku na wykonanie poszczególnych zadań;
 - sposób zaopatrywania pododdziałów batalionu w sprzęt i materiały inżynieryjne oraz organizację ewakuacji i remontu sprzętu inżynieryjnego;
 - organizację dowodzenia pododdziałami podczas przygotowania i prowadzenia działań bojowych;
 - prośby, jakie ma do dowódcy dywizji lub szefa saperów.
- W czasie gdy dowódca prowadzi ocenę położenia, sztab przygotowuje mapę roboczą oraz inne dokumenty organizacyjno-techniczne.

MELDOWANIE DECYZJI PRZEZ DOWÓDCĘ BATALIONU

Po przeprowadzeniu oceny położenia dowódca batalionu precyzuje decyzje użycia podległych mu sił i środków do wykonania postawionych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

Decyzję dowódca batalionu może meldować dowódcy dywizji lub szefowi saperów na SD bsap lub dywizji. Z reguły dowódca batalionu swą decyzję melduje szefowi saperów. W przypadku gdy decyzja meldowana jest na SD bsap mogą być obecni oficerowie sztabu i dowódcy pododdziałów. Obecność dowódców pododdziałów podczas meldowania przełożonemu decyzji pozwala po jej zatwierdzeniu na bezpośrednie postawienie zadań bojowych.

W meldunku decyzji dowódca przedstawia^{8/}:

- wnioski z oceny wojsk inżynieryjnych nieprzyjaciela i wpływu działania tych wojsk na wykonanie zadań;
- wnioski z oceny podległych pododdziałów i ich gotowości do wykonania zadań;
- wnioski z oceny terenu i jego wpływu na wykonanie zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- zadania zabezpieczenia inżynieryjnego, sposoby i terminy oraz siły i środki do wykonania poszczególnych zadań;

8/ Przykładowy meldunek decyzji dowódcy bsap - patrz załącznik nr 7.

- organizację bojowego i technicznego zabezpieczenia wykonania zadań;

- organizację i sposób dowodzenia pododdziałami w okresie organizacji i podczas prowadzenia działań bojowych.

Podstawowym dokumentem, obrazującym decyzję dowódcy jest plan użycia pododdziałów batalionu wraz z legendą oraz niezbędnymi dokumentami pomocniczymi.

PRZEKAZYWANIE ZADAŃ PODODDZIAŁOM BATALIONU

Realizacja każdej decyzji w dużym stopniu zależy od terminowości przekazania jej wykonawcom oraz dokładności sformułowania zadań.

Dowódca batalionu saperów dywizji stawia zadania podległym dowódcom pododdziałów po zatwierdzeniu przez przełożonego koncepcji /planu/ użycia batalionu.

Zasadniczym sposobem stawiania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego w batalionie saperów jest wydanie rozkazu ustnego osobiście przez dowódcę lub mogą być również przekazywane technicznymi środkami łączności. Zadania postawione ustnie potwierdza się następnie na piśmie w formie rozkazu bojowego.

W rozkazie bojowym^{9/} dowódca batalionu podaje:

- niezbędne wiadomości o nieprzyjacielu, szczególnie jego wojskach inżynieryjnych i wykonywanych zadaniach;

- ogólny zamiar i rodzaj działania dywizji;

- zadania jakie otrzymał do wykonania batalion;

- zadania dla poszczególnych pododdziałów z określeniem ich rodzaju, zakresu, miejsca i terminu wykonania, rejonu wyjściowego do wykonania zadania i czasu jego zajęcia, drogi przegrupowania, miejsca rozwinięcia stanowisk dowódczo-obszernych;

- miejsce rozwinięcia stanowiska dowodzenia batalionu, czas gotowości do pracy oraz oś przesunięcia;

- meldunki, ich treść i czas przedstawiania dowódcy;

- wyznaczonych zaścępców.

Rozkaz bojowy podpisuje dowódca oraz szef sztabu.

REKONESANS

Dowódca batalionu może uczestniczyć w rekonesansie prowadzonym przez dowódcę lub szefa saperów dywizji, a także prowadzić własny rekonesans z dowódcami pododdziałów.

Celem udziału dowódcy w rekonesansie prowadzonym przez przełożonego

9/ Przykładowy rozkaz bojowy - patrz załącznik nr 8 i 9.

jest sprecyzowanie w terenie zadań dla batalionu oraz zorganizowanie współdziałania między pododdziałami i oddziałami ogólnowojskowymi, a pododdziałami batalionu wykonującymi zadania na ich korzyść lub w ich rejonie. Ponadto w czasie rekonesansu szef saperów dywizji może wydać dowódcy batalionu wytyczne do organizacji wykonania zadań.

Zasadniczym celem prowadzenia rekonesansu przez dowódcę batalionu z dowódcami pododdziałów jest przede wszystkim ustalenie w terenie warunków i technicznego sposobu wykonania konkretnego zadania oraz potrzebnych sił, środków i czasu na wykonanie.

Metoda prowadzenia rekonesansu przez dowódcę batalionu zależy od treści zagadnień, jakie podlegać będą omówieniu /sprawdzeniu/ w terenie, charakteru planowanych zadań oraz czasu, jaki będzie można na ten cel przeznaczyć. We współczesnych działaniach najczęściej dowódca batalionu prowadzi będzie rekonesans tylko z wybranymi dowódcami pododdziałów - wykonującymi najważniejsze i najtrudniejsze zadania. W czasie rekonesansu z dowódcą pododdziału dowódca batalionu szczegółowo precyzuje zadania i omawia sposoby ich wykonania.

Dowódca batalionu rekonesans prowadzi na podstawie planu rekonesansu^{10/}, w którym powinno się ujmować: cel rekonesansu, skład grupy rekonesansowej, rozmieszczenie punktów pracy w terenie, ogólny czas prowadzenia rekonesansu, zagadnienia podlegające omówieniu. Plan rekonesansu opracowuje szef sztabu batalionu.

ORGANIZACJA WSPÓLDZIAŁANIA I ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Po postawieniu zadań bojowych dowódca organizuje współdziałanie pomiędzy pododdziałami batalionu oraz przekazuje organizację współdziałania pomiędzy pododdziałami ogólnowojskowymi a poszczególnymi pododdziałami batalionu w czasie wykonywania zadań^{11/}.

Istota współdziałania polega na uzgodnieniu działań pododdziałów batalionu z działaniami innych rodzajów wojsk i między sobą co do celu, czasu i miejsca oraz rodzaju i zakresu wykonywanych przedsięwzięć. Organizując współdziałanie między poszczególnymi pododdziałami batalionu w terenie, dowódca powinien określić sposób wzajemnej pomocy i zgrania wspólnych działań pododdziałów, sposób osłony działania pododdziałów batalionu przez oddziały lub pododdziały dywizji, na korzyść których pododdziały te działają, sposób wzajemnego informowania się i inne zależne od sytuacji.

10/ Przykładowy plan rekonesansu - patrz załącznik nr 10.

11/ Jeżeli dowódca prowadzi rekonesans, to w czasie jego prowadzenia - bezpośrednio w terenie - powinien zorganizować współdziałanie.

Mimo, że w batalionie saperów większość pododdziałów posiada wyraźnie określoną specjalizację, a co się z tym wiąże będą wykonywać różne zadania, w różnym czasie i miejscu, to jednak w pewnych etapach mogą wspólnie wykonywać zadania np. w okresie forsowania. W tych przypadkach współdziałanie staje się nie tylko możliwe, ale i konieczne. Organizując współdziałanie między pododdziałami batalionu na okres wspólnego wykonywania przez nie zadania dowódca powinien uzgodnić między nimi i ustalić następujące przedsięwzięcia:

- prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego w rejonie wspólnych działań;

- ustalenie kolejności i zakresu oraz miejsca i czasu wykonywania czynności przez poszczególne pododdziały;

- udzielanie wzajemnej pomocy w wykonywaniu określonych zadań;

- wspólnej organizacji zabezpieczenia pododdziałów;

- wspólnej organizacji dowozu i magazynowania środków i materiałów inżynieryjnych;

- organizację łączności między pododdziałami;

- sygnały i znaki rozpoznawcze.

Kolejną czynnością dowódcy po zorganizowaniu współdziałania jest organizacja zabezpieczenia działań bojowych pododdziałów batalionu.

Ma ona na celu:

- niedopuszczenie do niespodziewanego napadu nieprzyjaciela naziemnego i z powietrza;

- stworzenie dogodnych warunków do pomyślnego realizowania zadań w różnorodnych warunkach;

- zapewnić niezbędne środki do realizacji postawionych zadań.

Uwzględniając powyższe cele dowódca zobowiązany jest postawić odpowiednie zadania zabezpieczenia działań bojowych dla pododdziałów i osób funkcyjnych, uwzględniając przy tym wytyczne szefa saperów dywizji oraz przedsięwzięcia organizowane przez przełożonego

Zabezpieczenie działań bojowych obejmuje:

- rozpoznanie;

- obronę przed bronią masowego rażenia;

- obronę przeciwlotniczą;

- ubezpieczenie;

- zabezpieczenie inżynieryjne;

- zabezpieczenie topograficzne;

- zabezpieczenie hydrometeorologiczne;

- zabezpieczenie tyłowe.

Z wyżej wymienionych "regulaminowych" rodzajów zabezpieczenia dzia-

łań bojowych tylko niektóre będą miały zasadnicze znaczenie dla batalionu saperów, zostaną one krótko scharakteryzowane.

W zakresie rozpoznania główny wysiłek batalionu powinien się skupić na prowadzeniu rozpoznania inżynieryjnego dla potrzeb technicznego wykonania zadań przez pododdziały bsap. Główną rolę w realizacji rozpoznania spełnia pluton dowodzenia. Nie oznacza to wcale, że inne pododdziały batalionu nie mogą prowadzić rozpoznania. Mogą i powinny, szczególnie dla potrzeb realizacji otrzymanych zadań.

Obrona przed bronią masowego rażenia obejmuje:

- rozpoznanie stref skażeń i zakażeń;
- powiadamianie pododdziałów o zagrożeniu lub użyciu środków masowego rażenia;
- ✓ przygotowanie sprzętu i środków ochronnych;
- rozśrodkowanie i maskowanie pododdziałów;
- przygotowanie sił i środków do likwidacji skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia.

Do realizacji niektórych z ww. zadań dowódca powinien wykorzystać instruktora - majstra sprzętu chemicznego.

W zakresie obrony przeciwlotniczej dowódca batalionu powinien postawić zadania wszystkim pododdziałom. Zadania te mogą dotyczyć:

- wydzielenia sił i środków w pododdziałach do zwalczania nisko lecących samolotów;
- rozśrodkowania i maskowania pododdziałów;
- przyjmowania i przekazywania sygnałów alarmowania o środkach napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Ubezpieczenie jest tym rodzajem zabezpieczenia, które szczególnie w odniesieniu do batalionu saperów ma zasadnicze znaczenie. Wpływa to z faktu, że batalion występuje w ugrupowaniu bojowym dywizji między pierwszym a drugim rzutem, gdzie narażony będzie na oddziaływanie grup dywersyjno-rozpoznawczych oraz rozbitych grup nieprzyjaciela. Zachodzi zatem konieczność zorganizowania ubezpieczenia w celu uprzedzenia pododdziałów przed niespodziewanym atakiem naziemnym. Stąd też dowódca lub szef sztabu powinien nakazać wystawienie ubezpieczeń w poszczególnych pododdziałach.

W zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego główny wysiłek należy skupić na pracach inżynieryjnych związanych z ochroną stanu osobowego i sprzętu przed środkami rażenia nieprzyjaciela.

Do głównych przedsięwzięć w zakresie maskowania zaliczyć należy:

- skryte rozmieszczenie pododdziałów;
- skryte podejście pododdziałów do rejonów wykonywania zabezpieczenia inżynieryjnego;

- umiejętne wykorzystanie właściwości maskujących terenu i podręcznych środków maskowania;

- ograniczenie ruchu pojazdów w rejonach wykonywania zadań;

- maskowanie prac inżynieryjnych.

Zabezpieczenie tyłowe obejmuje:

- zorganizowanie wyżywienia stanu osobowego, jego umundurowania, kąpiel itp.;

- uzupełnienie potrzeb w zakresie mps i innych środków materiałowych;

- zorganizowanie obsługi i naprawy sprzętu;

- zorganizowanie pomocy sanitarnej i medycznej w pododdziałach oraz ewakuacji porażonych do punktów medycznych.

4. Dokumenty bojowe batalionu saperów

Dokumenty bojowe batalionu saperów powinny spełniać szereg funkcji i wymogów, a przede wszystkim:

- umożliwiać dowódcy swobodną orientację i poruszanie się w różnym terenie;

- zawierać organizację wykonania określonych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;

- umożliwiać w każdej chwili przejęcie dowodzenia przez zastępców dowódcy;

- umożliwiać gromadzenie napływających informacji;

- zapewniać kierowanie i dowodzenie batalionem.

W batalionie wykonuje się szereg dokumentów bojowych, najważniejszymi jednak są:

- plan użycia batalionu saperów do wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;

- rozkaz bojowy;

- dziennik działań bojowych;

- meldunki.

Plan użycia batalionu do wykonania zadań^{12/} składa się z dwóch części, mianowicie z części graficznej wykonanej na mapie oraz legendy z odpowiednimi załącznikami.

Mapa powinna zawierać trzy zasadnicze grupy informacji:

a/ wypuklenie charakterystycznych cech terenu /rzeki, jeziora, lasy, konfigurację terenu, zabagnienia, aglomeracje miejsko-przemysłowe oraz inne mogące mieć wpływ na wykonawstwo zadań zabezpieczenia inżynieryjnego/;

12/ Patrz załącznik nr 11.

b/ sytuację ogólną, a w niej:

- rubież styczności wojsk;
- rejon, miejsca oraz charakter zadań inżynierskich wykonywanych przez oddziały i pododdziały inżynierskie nieprzyjaciela ze szczególnym uwzględnieniem systemu zapór inżynierskich z minami jądrowymi, włącznie;
- pas działania dywizji;
- ogólne położenie pułków lub innych elementów ugrupowania bojowego dywizji, a przede wszystkim tych, na korzyść których lub w których rejonach rozmieszczenia zaplanowane są do wykonania przez pododdziały batalionu zadania inżynierskie;
- rozmieszczenie dywizyjnych urządzeń tyłowych oraz punktów zbiórki uszkodzonego sprzętu;
- stanowisko dowodzenia dywizji oraz kwatermistrzowskie stanowisko dowodzenia;

c/ sytuację inżynierską:

- rejon rozmieszczenia batalionu, rozmieszczenie w nim pododdziałów /o dwa szczeble w dół/ oraz rejon wykonywania aktualnie zadań przez pododdziały;
 - rejon wykonania planowanych zadań;
 - rejon wyjściowy pododdziałów do wykonania planowanych zadań drogi przegrupowania do tych rejonów;
 - rejon rozmieszczenia lub działania OZap, OZR, OInz;
 - rejon do których mają być skierowane pododdziały batalionu wydzielone do wzmocnienia pułków;
 - rejon lub miejsca dowozu środków i materiałów inżynierskich;
 - rejon rozmieszczenia dywizyjnego składu sprzętu inżynierskiego /dywizyjnego punktu zaopatrywania - DPZ/ oraz batalionu remontowego;
 - rejon i miejsca pozyskiwania środków i materiałów miejscowych;
 - stanowisko dowodzenia batalionu /planowane do zajęcia w toku działań/ oraz stanowiska dowódczo-obszernicze dowódców pododdziałów;
- Legenda^{13/} jako opisowa część planu, powinna zawierać:
- zadania przewidziane do wykonania z podziałem na okres przygotowawczy i prowadzenia działań;
 - skład bojowy batalionu saperów i jego ugrupowanie;
 - bojowe wykorzystanie pododdziałów batalionu;
 - zestawienie maszyn i sprzętu inżynierskiego oraz środków materiałowo-technicznych;
 - schemat organizacji dowodzenia i łączności;

13/ Patrz załącznik nr 12.

- sposób i terminy wykonania poszczególnych zadań.

Plan użycia batalionu mogą uzupełniać dodatkowe dokumenty zawierające szczegóły organizacyjne lub techniczne wykonania zadań, np.: plan budowy mostu.

Plan użycia batalionu saperów podpisuje dowódca i szef sztabu, a zatwierdza szef saperów dywizji.

Pisemnym dokumentem obejmującym w treści zasadnicze elementy planu użycia bsap jest rozkaz bojowy dowódcy bsap^{14/}.

Jednym z ważniejszych dokumentów prowadzonych w sztabie batalionu jest dziennik działań bojowych. Dziennik działań powinien być prowadzony na podstawie dokumentów bojowych; meldunków podwładnych, relacji, notatek i przedstawiać musi rzeczywisty obraz całości działań bojowych. Dziennik działań bojowych batalionu stanowi materiał, na podstawie którego można ocenić pracę dowódcy i sztabu oraz pododdziałów, a ponadto stanowi on źródło do prowadzenia badań, pisania podręczników, regulaminów itp. Stąd też dziennik działań bojowych prowadzić powinien doświadczony oficer sztabu umiejący samodzielnie analizować fakty. Zapisy w dzienniku powinny być prowadzone systematycznie z nie większym opóźnieniem, jak jedna doba^{15/}. Wzór dziennika działań bojowych przedstawiono w załącznikach do skryptu.

Sztab batalionu saperów, zgodnie z zarządzeniem bojowym otrzymanym od szefa saperów dywizji powinien codziennie o określonej godzinie złożyć meldunek bojowy^{16/}. Meldunki mogą być składane na piśmie lub technicznymi środkami łączności. W meldunkach podaje się:

- wiadomości o pododdziałach inżynieryjnych nieprzyjaciela, rejonach ich rozmieszczenia, zadaniach, które wykonują, sposobach ich realizacji i zastosowanych środkach inżynieryjnych;
- położenie batalionu, poszczególnych pododdziałów, wykonane i wykonywane zadania, czas wykonania;
- poniesione straty w ludziach i sprzęcie;
- rodzaje i ilość zdobytych środków i materiałów inżynieryjnych i możliwości ich wykorzystania;
- decyzję dalszego wykonywania zadań oraz wykorzystania pododdziałów batalionu;
- prośby do szefa saperów lub dowódcy dywizji.

Do meldunku mogą być załączone zestawienie stanu ilościowego sprzętu, formularze zapór minowych i inne dane. Meldunki podpisuje dowódca batalionu oraz szef sztabu.

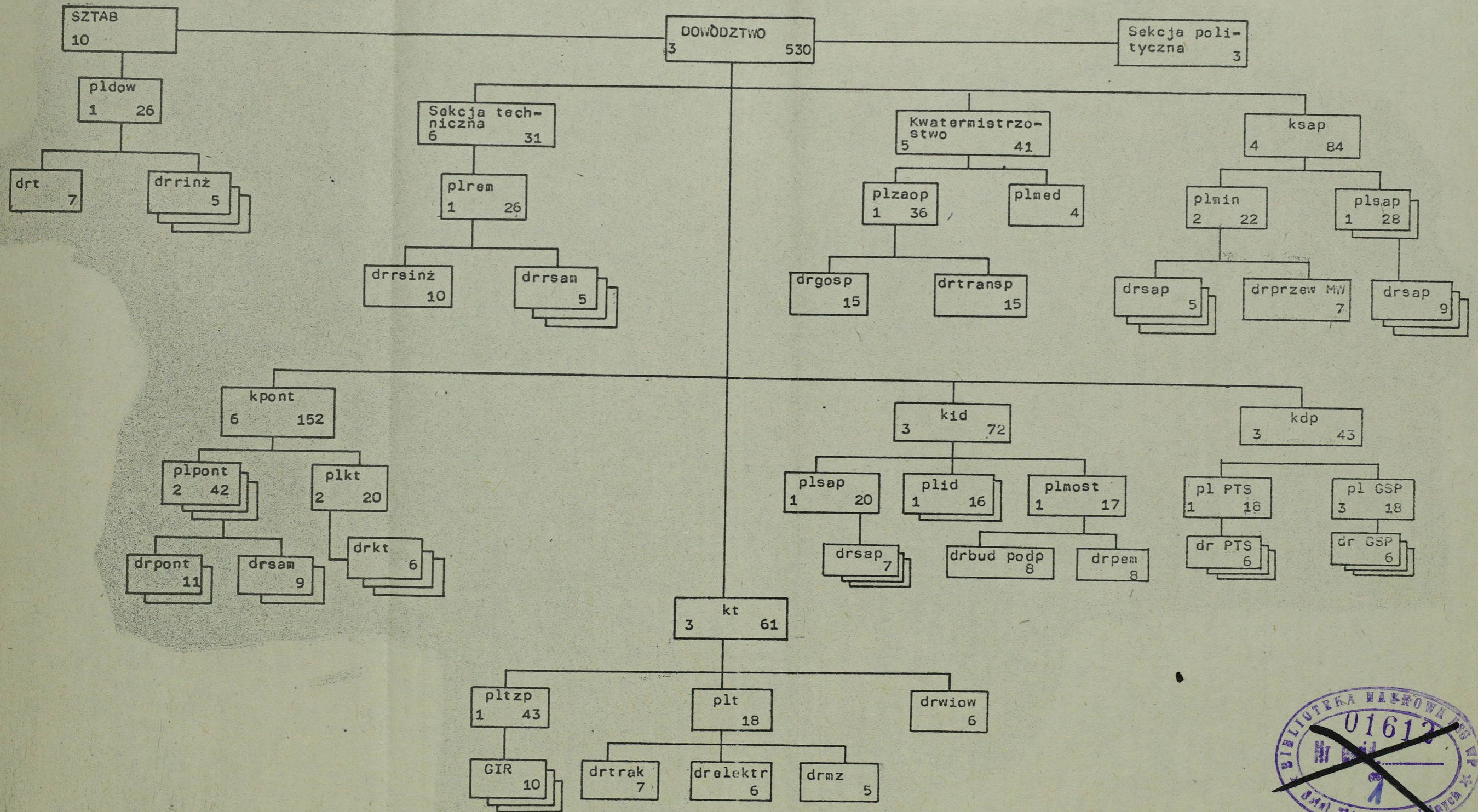
14/ Wzory dokumentów bojowych wojsk inżynieryjnych - Sygn.Inż. 402/77 /patrz załącznik nr 8 i 9/.

15/ Podręcznik "Metodyka i organizacja pracy/.../. Sygn.Inż. 469/81, nr bibl. 020862, s. 121.

16/ Patrz załącznik nr 13.

IV. LITERATURA

1. Instrukcja "Zabezpieczenie inżynieryjne walki". Sygn. Inż.241/69, nr bibl. 013832.
2. Podręcznik "Działanie oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych w zasadniczych rodzajach walki". Sygn.Inż. 351/72, nr bibl. 016229.
3. Wzory dokumentów bojowych wojsk inżynieryjnych. Sygn. Inż.402/77, nr bibl. 018933.
4. Podręcznik "Metodyka i organizacja pracy dowództw i sztabów wojsk inżynieryjnych w działaniach bojowych". Sygn.Inż. 469/81, nr bibl. 020862.
5. "Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych". Sygn.Inż. 385/75, nr bibl. 017913.
6. Skrypt "Dowodzenie pododdziałami wojsk inżynieryjnych w działaniach bojowych". Sygn. WSOWInż 388/79, nr bibl. 19602.
7. Praca dyplomowa kpt. Gwizdowskiago: "Przeznaczenie i zasady wykorzystania dywizyjnego batalionu saperów w działaniach ze szczególnym uwzględnieniem dowodzenia pododdziałami oraz kierowania wykonawstwem prac inżynieryjnych", nr bibl. 01147.
8. Skrypt "Organizacja i możliwości taktyczno-techniczne oraz kalkulacja przegrupowania pododdziałów i oddziałów wojsk inżynieryjnych", nr bibl. 022590.
9. Modelowy zakres obowiązków osób funkcyjnych w pułku. Wyd. Szt.Gen. 913/79.
10. Normy operacyjne wykonania zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego. Inż. 468/81.

MOŻLIWOŚCI BUDOWY MOSTÓW I PROMÓW Z KOMPLETU PARKU PP-64 ZNAJDUJĄCEGO SIĘ
W WYPOSAŻENIU kpont bsap DYWIZJI^{1/}

A. Rodzaje mostów pontonowych

Nośność mostu /t/	Rodzaj mostu	Szerokość jezdni /m/	Długość mostu /m/		Maksymalna prędkość jazdy po moście /km/h/		Orientacyj- ny czas bu- dowy /min/
			plpont 1/3 kpl parku	kpont 1 kpl parku	pojazdy gąsieni- cove	pojazdy kołowe	
40	wstęga pojedyncza	4,35	67	186	10-15	do 20	40
40	wstęga mieszana wariant A	4,35	56	152	10-15	do 20	50
40	wstęga mieszana wariant B	4,35	54	145	10-15	do 20	60
80	wstęga /x/ podwójna	2x4,35	-	97	do 30	bez ograniczeń	60

x/ - stosuje się dla obciążeń 80 t przy prędkości prądu ponad 2 m/s
- dla pojazdów o ciężarze całkowitym do 20 t dopuszcza się ruch
dwukolumnowy jednokierunkowy

B. Rodzaje promów

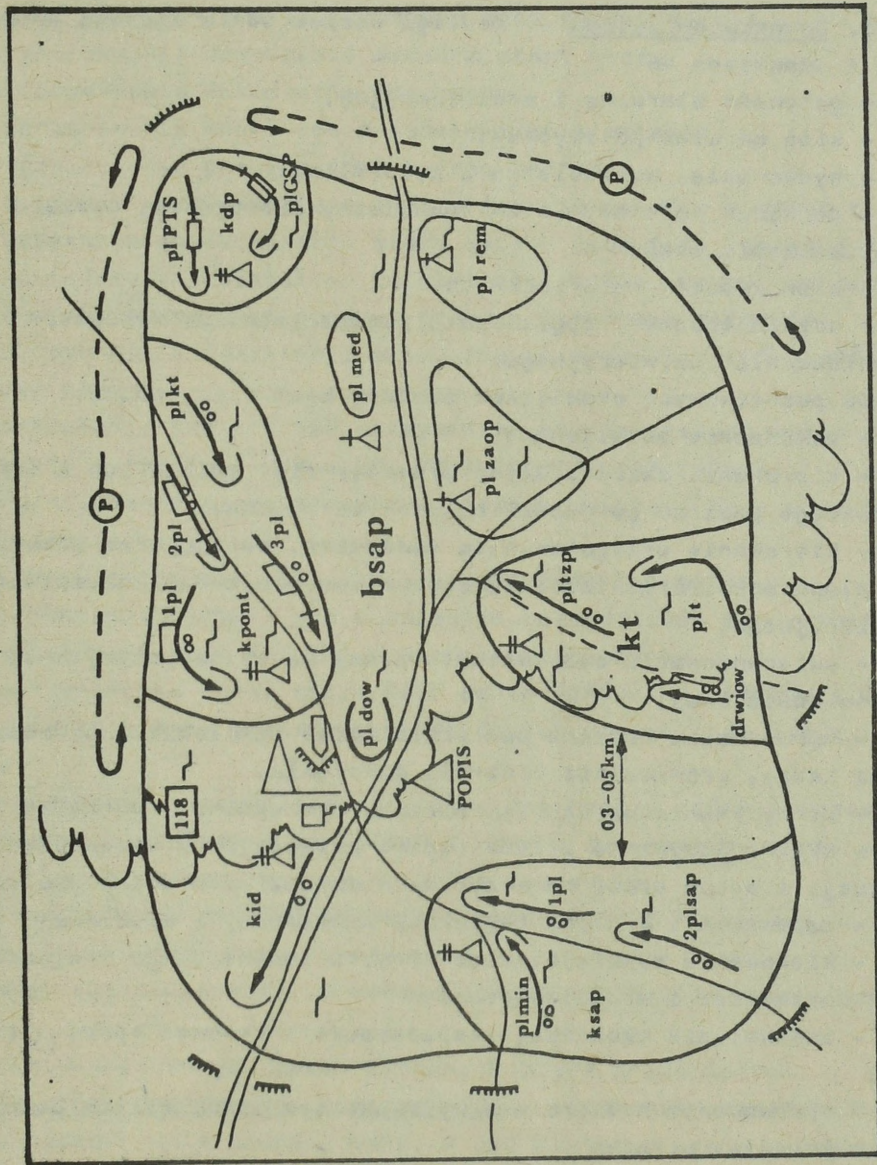
Nośność promów /t/	Liczba promów ze sprzętu		Szerokość promu /m/	Długość promu /m/	Czas budowy /min/
	plpont 1/3 kpl parku	kpont 1 kpl parku			
40	2	6	12,5	14,8	10
80	1	3	12,5	29,6	15
o dużej powier- zchni ładowania	-	2	12,5	37,0	15-20

Uwaga: w celu przeprawy czołgów T-72 należy budować następujące
rodzaje mostów pontonowych:

Prędkość prądu wody m/s	do 0,5	0,5-0,8	0,8-1,2	1,2-1,6	1,6-2,0
rodzaj mostu pontonowego	wstęga pojedyn- cza	wstęga mieszana typu "A"	wstęga mieszana typu "B"	wstęga mieszana co trzeci blok po- dwójny	wstęga mieszana co drugi blok po- dwójny

1/ "Instrukcja o forsowaniu przeszkód wodnych". Sygn. Inż. 385/75,
nr bibl. 017913, s. 83

ROZMIESZCZENIE bsap W REJONIE WYJŚCIOWYM DO NATARCIA
(wariant)

powierzchnia rejonu zesrodzkodowania - 15 km²

OBOWIĄZKI OSÓB FUNKCYJNYCH W bsap DZ/DPanc^{1/}

1. Dowódca batalionu - podlega bezpośrednio szefowi saperów dywizji i odpowiada za:

- gotowość alarmową i mobilizacyjną;
- stan moralno-polityczny;
- wychowania, wyszkolenie i dyscyplinę;
- porządek wojskowy, stan techniczny uzbrojenia, sprzętu będącego w wyposażeniu bsap;
- stan zapasów materiałowych;
- wszechstronne przygotowanie pododdziałów do wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

Do podstawowych obowiązków dowódcy bsap m.in. należy:

- dowodzenie batalionem;
- kierowanie całokształtem przedsięwzięć związanych z utrzymaniem wysokiego poziomu gotowości bojowej batalionu;
- kierowanie przygotowaniem dowództwa, sztabu oraz pododdziałów do planowania, organizowania oraz wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego;
- ukierunkowanie całokształtu pracy partyjno-politycznej i kulturalno-oświatowej;
- sprawowanie nadzoru nad przebiegiem szkolenia w pododdziałach oraz kadry, prowadzenie kontroli szkolenia;
- utrzymywanie należytego poziomu dyscypliny i porządku wojskowego;
- ukierunkowywanie przedsięwzięć związanych z doskonaleniem organizacji i metod pracy we wszystkich dziedzinach działalności;
- zapewnianie ochrony tajemnicy państwowej i służbowej;
- kierowanie wykorzystaniem sprzętu technicznego - zgodnie z jego przeznaczeniem i właściwościami;
- zapewnianie właściwej eksploatacji i remontu sprzętu technicznego;
- sprawowanie nadzoru nad wyposażeniem pododdziałów bsap i ciągłym uzupełnianiem strat;
- sprawowanie nadzoru nad całokształtem materiałowego i medycznego zabezpieczenia batalionu.

1/ Opracowano na podstawie: "Modelowy zakres obowiązków osób funkcyjnych/.../. Wyd. Szt.Gen. 913/79 oraz "Metodyka i organizacja pracy dowództw/.../. Wyd. Inż. 469/81.

Ponadto do obowiązków dowódcy należy: składanie meldunków, sprawozdań do sztabu dywizji oraz wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonych.

2. Szef sztabu - zastępca dowódcy bsap odpowiada za:

- organizowanie dowodzenia pododdziałami bsap;
- opracowywanie dokumentów bojowych;
- koordynowanie wszelkich przedsięwzięć w sztabie;
- organizowanie pracy sztabu i jego ochronę.

Jako jedyny w dowództwie - może w imieniu dowódcy wydawać rozkazy.

Do podstawowych obowiązków szefa sztabu bsap m.in. należy:

- kierowanie całokształtem działalności sztabu bsap oraz przygotowanie podległych mu żołnierzy do pracy w warunkach polowych;
- koordynowanie realizacji zasadniczych przedsięwzięć dowództwa i pododdziałów;
- sprawowanie nadzoru nad utrzymaniem obowiązujących wskaźników ilościowych i procentowych stanu stałej gotowości bojowej;
- organizowanie procesu dowodzenia pododdziałami bsap oraz nadzór nad jego realizacją;
- stawianie zadań w dziedzinie organizacji łączności;
- sprawowanie nadzoru nad szkoleniem pododdziałów i wszechstronnym ich przygotowaniem do działań w warunkach polowych;
- koordynowanie pracy wszystkich ogniw dowództwa, sztabu i służb w zakresie zbierania i przygotowania danych do podjęcia decyzji przez dowódcę;
- sprawowanie nadzoru nad terminową realizacją zadań i przedsięwzięć wynikających z rozkazów, zarządzeń i innych dokumentów, zawierających decyzję dowódcy bsap oraz wyższych przełożonych;
- organizowanie ochrony tajemnicy państwowej i służbowej oraz sprawowanie nadzoru nad pracą kancelarii;
- nadzorowanie gospodarki wydawnictwami topograficznymi oraz wojskowymi wydawnictwami fachowymi;
- wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonych.

3. Zastępca dowódcy ds. politycznych - kierownik sekcji politycznej podlega bezpośrednio dowódcy bsap, a pod względem pracy partyjno-politycznej - zastępcy dowódcy dywizji ds. politycznych. Odpowiada wraz z dowódcą za stan moralno-polityczny, dyscyplinę i nastroje, ideowe oblicze i postawy żołnierzy, a osobiście odpowiada za organizację i prowadzenie oraz poziom i efekty pracy partyjno-politycznej w batalionie.

Do podstawowych obowiązków zastępcy ds. politycznych m.in. należy:

- organizowanie i prowadzenie pracy partyjno-politycznej i ideowo-wychowawczej;
 - kształtowanie wśród żołnierzy zaufania i oddania PZPR;
 - wychowanie żołnierzy w duchu ideologii marksistowsko-leninowskiej patriotyzmu, umacniania braterstwa z Armią Radziecką i innymi sojuszniczymi armiami państw Układu Warszawskiego;
 - kierowanie działalnością sekcji politycznej bsap;
 - inicjowanie wszystkich form politycznego działania, wspierającego sprawne wykonywanie zadań inżynierskich;
 - meldowanie dowódcy bsap oraz zastępcy dowódcy dywizji ds. politycznych o stanie moralno-politycznym, nastrojach żołnierzy oraz wszystkich ważniejszych zjawiskach społeczno-wychowawczych zachodzących w batalionie;
 - wykonywanie innych zadań zleconych przez przełożonych.
4. Szef służb technicznych - zastępca dowódcy bsap odpowiada za:
- a/ kierowanie całokształtem działalności podległych mu służb: samochodowej, inżynierskiej, uzbrojenia i elektroniki oraz plutonu remontowego;
 - b/ koordynowanie działalności technicznej w zakresie:
 - szkolenia technicznego;
 - planowania eksploatacji sprzętu inżynierskiego;
 - świadczenia usług remontowych;
 - kompleksowego zabezpieczenia technicznego wykonawstwa zadań zabezpieczenia inżynierskiego przez pododdziały.
5. Kwatermistrz - odpowiada za kierowanie całokształtem działalności podległych mu służb: żywnościowej, mundurowej, MPS oraz plutonu zaopatrzenia. Ponadto odpowiada za koordynowanie działalności wszystkich służb i ogniw tyłowych w zakresie organizacji tyłów bsap działających w warunkach polowych.

WZÓR ZARZĄDZENIA BOJOWEGO DLA bsap DO WYKONANIA ZADAŃ W NATARCIU

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr ...

DOWÓDCA ... bsap ... DZ/DPanc

Zarządzenie bojowe ... bsap ... DZ /DPanc/. SD - /miejsce, współrzędne/
... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

1. Przed frontem ... dywizji prowadzą działania bojowe pododdziały ... BZ /BPanc/ ... dywizji ... /podać nazwę/. W ostatnim okresie stwierdzono, że pododdziały inżynierskie stosują nowe typy min do budowy systemu zapór inżynierskich. Od ... /data/ na rubieży ... /podać rubież/ stwierdzono wykonywanie prac fortyfikacyjnych oraz rozbudowę systemu zapór. Rejon ... /podać rejon/ jest silnie ochroniany przez pododdziały specjalne.

2. ... DZ /DPanc/ po załamaniu natarcia nieprzyjaciela na rubieży ... /podać rubież/ przechodzi do natarcia w kierunku ... /podać kierunek/ z zadaniem obezwładnienia pododdziałów i oddziałów ... /podać nazwę/ i opanowania rubieży ... /podać rubież/.

3. ... bsap do ... /godz., data/ ześrodkować się w rejonie ... /podać rejon/. Droga marszu ... /podać drogę/.

Zapasowy rejon ześrodkowania ... /podać rejon/.

4. Zadania:

a/ zorganizować oddział zaporowy w sile plutonu i do ... /godz., data/ mając ... /podać liczbę/ jednostek minowania ześrodkować w rejonie ... /podać rejon/. Z chwilą rozpoczęcia natarcia przesuwać się za odwołem przeciwpancernym dywizji /lub samodzielnie/ na kierunku ... /podać kierunek/ w gotowości do minowania na rubieżach nr 1 nr 2, nr 3 ... itd. /podać rubież/;

b/ w czasie ... /podać termin/ wykonać ... /podać liczbę/ przejść w zaporach własnych sposobem ... /podać sposób/ oraz ... /podać liczbę/ przejść w zaporach nieprzyjaciela sposobem ... /podać sposób/ w czasie ... /podać termin/ na korzyść ... /podać na czyją korzyść/. Miejsce wykonania przejść określi szef saperów ... pułku /podać nazwę/.

Służbę porządkowo-ochronną na przejściach utrzymywać do .. /podać termin/;

c/ zorganizować i przygotować ... /podać liczbę/ grupy rozpoznawczo-

likwidacyjne do działania w ramach oddziałów torujących ... pułku /podać nazwę/.

Wydzielone siły i środki skierować do ... /godz., data/ do rejonu /lub do dyspozycji/ ... /podać rejon lub do czyjej dyspozycji/;

d/ ~~przebieg~~ i utrzymywać dywizyjną drogę dofrontową na odcinku ... /podać odcinek/ do prowadzenia ruchu w warunkach /podać warunki - nocne, zimowe itp./.

W czasie natarcia utrzymywać dywizyjną drogę dofrontową ... /podać przebieg/.

Do wykonania zadania przystąpić od ... /godz., data/;

e/ kdp podporządkować na okres od ... do ... /godz., data/ dowódcy ... pułku zmechanizowanego z zadaniem zabezpieczenia forsowania i przeprawy pododdziałów pułku przez rz. ... /podać nazwę/.

Kompanię podporządkować pułkowi na rubieży /w rejonie/ ... /podać rubież lub rejon/.

Droga marszu ... /podać drogę/;

f/ urządzić i utrzymywać most pontonowy pod obciążenie ... T /podać nośność/ na rz. ... /podać nazwę/ w rejonie ... /podać rejon/.

Rejon wyjściowy do budowy mostu ... /podać rejon/ zajęć do ... /godz., data/.

W ugrupowanie bojowe ... pułku zmechanizowanego wejść z rubieży ... /podać rubież/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

Zapasy rejon nr 1 ..., nr 2 ... /podać rejon/.

Manewr przeprawę wykonać na dodatkowe zarządzenie;

g/ pozostałe pododdziały batalionu - jako odwód inżynierski dywizji do ... /godz., data/ zajęć rejon ... /podać rejon/ w gotowości do wykonania nieprzewidzianych zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

5. W czasie wykonywania zadań zabezpieczenia inżynierskiego współdziałać z odwozem przeciwpancernym dywizji; z dowódcą /lub szefem saperów/ ... pułku odnośnie wyjścia kompanii pontonowej do budowy mostu itd. /podać elementy współdziałania przy wykonywaniu innych zadań/.

6. Sprzęt i materiały inżynierskie pobierać z DPZ rozmieszczonego od ... /godz., data/ w rejonie ... /podać rejon/ własnym transportem /lub sprzęt i materiały inżynierskie będą dostarczone transportem dywizji/ do rejonu ... /podać rejon/.

7. Remont sprzętu inżynierskiego wykonuje batalion remontowy dywizji rozmieszczony od ... /godz., data/ w rejonie ... /podać rejon/.

8. Zabezpieczenie bojowe organizować w myśl obowiązujących zasad ze szczególną uwagą na organizację obrony przeciwlotniczej.

głównie na zwalczanie nisko latających samolotów, maskowanie środkami statowymi oraz wykorzystanie maskujących właściwości terenu, obronę przed środkami masowego rażenia itd. ... /podać wskazówki dotyczące sposobu organizacji innych rodzajów zabezpieczenia bojowego/.

9. SD ... batalionu saperów rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/.

10. Meldunki przedstawiać o wykonywanych przez batalion zadaniach codziennie od /godz./, ze stanu na ... /godz./.

Szef saperów ... DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w ... 89Z.

Egz.nr 1 - ...

Egz.nr 2 - ...

wyk. /stopień i nazwisko/

Druk. /inicjały maszynytki, data/

Nr ...

WZÓR ZARZĄDZENIA BOJOWEGO DLA bsap DO WYKONANIA ZADAŃ W OBRONIE

Egz.nr ...

DOWÓDCA ... bsap ... DZ /DPanc/

Zarządzenie bojowe ... DZ /DPanc/ nr ... , SD - /miejsca, współrzędne/
... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

1. Nieprzyjaciel od ... /data/ podciąga z głębi świeże siły w celu przejścia do natarcia w kierunku ... /podać kierunek/. Siłami i środkami pododdziałów inżynieryjnych oraz pododdziałów piechoty od ... /data/ w rejonie ... /podać rejon/ rozbudowuje podstawę wyjściową do natarcia. W rejonie ... /podać rejon/ stwierdzono zgrupowanie środków przeprawowych oraz przygotowanie elementów konstrukcji mostowych. Pododdziały są intensywnie przygotowywane do pokonywania zapór inżynieryjnych przez czołgi wyposażone w trały oraz za pomocą ładunków wydłużonych.

Istnieje możliwość przejścia nieprzyjaciela do natarcia o ... /godz., data/.

2. ... DZ /DPanc/ po opanowaniu rubieży ... /podać rubież/ przystępuje do jej umocnienia w celu załamania natarcia nieprzyjaciela na kierunku ... /podać kierunek/, obezwładnienia jego sił i środków i utrzymania zajmowanej rubieży.

3. ... bsap do ... /godz., data/ ześrodkować się w rejonie ... /podać rejon/. Droga marszu ... /podać drogę/. Zapasowy rejon ześrodkowania ... /podać rejon/.

4. Zadania:

a/ Do ... /godz., data/ zorganizować oddział zaporowy dywizji w sile plutonu wyposażony w ... /podać liczbę/ jednostki minowania oraz rozpoznać i przygotować rubieże do pospiesznego zakładania pól minowych na kierunku ... /podać kierunek/ na rubieży nr 1 nr 2 nr 3 ... itd. /podać rubieże/ oraz na kierunku ... /podać kierunek/ na rubieży nr 1 nr 2 nr 3 ... itd. /podać rubieże/.

Gotowość do wykonania zadania osiągnąć do ... /godz., data/.

Rejon wyjściowy ... /podać rejon/ zajęć do ... /godz., data/.

Minowanie wykonać na ... /podać na czyj rozkaz/.

b/ Do ... /godz., data/ wykonać ... km /podać liczbę/ przeciwpancernych pól minowych przed przednim skrajem w rejonie obrony ... pz /pcz/. Dokładne usytuowanie pól minowych określi szef saperów ... pułku. Pola minowe utrzymywać w ... /podać stopień/ stopniu gotowości.

c/ Przygotować do zniszczenia węzły dróg /podać miejsca/ oraz drogi na odcinku ... /podać odcinek/. Przygotowane zniszczenia utrzymywać w ... stopniu gotowości /podać stopień/. Przejścia na ... stopień gotowości i niszczenia wykonać na dodatkowe zarządzenie. Zadanie wykonać do ... /godz., data/.

d/ Przygotować i utrzymać drogę dofrontową na odcinku ... /podać odcinek/ oraz drogę rökadową na odcinku ... /podać przebieg/.

e/ W rejonie ... /podać rejon/ na rz. ... /podać nazwę/ do ... /godz., data/ zbudować i utrzymać most pontonowy ... T do zabezpieczenia dowozu i ewakuacji. Przeprawę utrzymywać tylko w godzinach nocnych od ... do ... /podać godz./. Na okres dnia most rozprowadzać, a odcinki mostu /człony/ dokładnie maskować /lub przejść na przeprawę pronową/.

Zapasowy rejon przeprowowy nr 1, nr 2 ... /podać rejony/.

f/ Na SD dywizji do ... /godz., data/ wykonać ... /podać liczbę i rodzaj obiektów fortyfikacyjnych/. Elementy ... /podać rodzaj/ przygotować w rejonie ... /podać rejon/.

g/ Jako odwód inżynieryjny dywizji mieć do ... /podać liczbę/ plutonów saperów i pozostałe pododdziały batalionu, które do ... /godz., data/ ześrodkować w rejonie ... /podać rejon/.

5. W czasie wykonywania zadań współdziałać: z dowódcą /szefem saperów/ ... pz /pcz/ odnośnie zakładania pól minowych, dowódcą odwodu przeciwpancernego, dowódcami /kwaternistrzami/ pułków odnośnie przejazdów przez most pontonowy itd. /podać inne elementy współdziałania podczas wykonywania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego/.

6. Sprzęt i materiały inżynieryjne pobierać z ... DPZ rozmieszczonego od ... /godz., data/ w rejonie ... /podać rejon/ własnym transportem /lub sprzęt i materiały inżynieryjne będą dostarczone transportem ... dywizji do rejonu .../.

7. Remont uszkodzonego sprzętu inżynieryjnego wykonuje ... batalion remontowy dywizji rozmieszczony od ... /godz., data/ w rejonie ... /podać rejon/.

8. Zabezpieczenie bojowe organizować w myśl obowiązujących zasad, zwracając szczególną uwagę na: organizację obrony przeciwlotniczej - głównie na zwalczanie nieko latających samolotów, maskowanie pododdziałów etatowymi środkami maskującymi oraz wykorzystanie maskujących

właściwości terenu, obronę przed środkami masowego rażenia ... itd.
/podać wskazówki dotyczące sposobu organizacji innych rodzajów zabez-
pieczenia bojowego/.

9. SD ... batalionu rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ...
/godz., data/.

10. Meldunki przedstawiać o wykonywanych przez batalion zadaniach
codziennie do ... /godz./ ze stanu na ... /godz./.

Szef saperów ... DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w egz.

Egz.nr 1 - ...

Egz.nr 2 - ...

Wyk. /stopień i nazwisko/

Druk. /inicjały maszynistki, data/

Nr ...

MELDUNEK DECYZJI DOWÓDCY 3 bsap W OBRONIE

/warłant/

1. Oceniam, że nieprzyjaciel może przejść do natarcia w godzinach rannych 5.5 skupiając główny wysiłek na kierunku: LIPNO, JANKI, SARNY. W ugrupowaniu podchodzących pierwszorzutowych pododdziałów stwierdzono sprzęt inżynieryjny i środki do mechanicznego i wybuchowego torowania przejść.

Liczę się z możliwością prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego nieprzyjaciela, szczególnie w rejonie zapór na podejściach do obrony i przed przednim skrajem.

Nie wykluczam dążności nieprzyjaciela do wykonania przejść w polach minowych przed przednim skrajem w godzinach nocnych z 4 na 5.5.

Największe zagrożenie dla pododdziałów inżynieryjnych stanowić będzie oddziaływanie nieprzyjaciela bronią maszynową i oświetlanie przedpola podczas minowania przed przednim skrajem obrony. Teren sprzyja skrytemu podejściu w rejonach wykonywania zadań przez poszczególne pododdziały i zapewnia maskowanie prac fortyfikacyjnych.

Batalion /bez kid/ od 18.00 4.5 znajduje się w rejonie wyjściowym i do 20.30 osiągnie gotowość do wykonania postawionych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

2. Pododdziały zdecydowałem wykorzystać następująco:

a/ pluton dowodzenia do 19.30 4.5 zorganizuje dwa IPO w rejonach wzg. 173,6 i wsch. KACZEŃCE z zadaniem rozpoznania kierunków podejść nieprzyjaciela do zapór minowych, jedną drużynę rozpoznania inżynieryjnego włączyłem w skład ogólnowojskowych elementów rozpoznawczych;

b/ kompanię saperów do 4.00 5.5 ustawić dwa przeciwpancerne pola minowe w rejonach wsch. WITASZYCE i pld.-wsch. NOWA WIEŚ, a następnie organizując na bazie plutonów saperów dwie grupy minersko-zaporowe prowadzić niszczenia na kierunkach:

nr 1 - LIPNO - CHOCZ;

nr 2 - OSTRÓW - PLESZEW;

z plutonu minowania i niszczeń zorganizuje OZap, który wyposażony w dwie jednostki minowania do 2.30 5.5 zajmie rejon: JANKÓW, BORUCIN, las pld. BORUCIN, będzie w gotowości do minowania na planowanych kierunkach i rubieżach;

c/ kompanię inżynieryjno-drogową przygotować i utrzymać dywizyjną drogę: SKALMIERZYCE, PLESZEW, JANKI oraz rokadę: OSTRÓW, KRUSZYN;

d/ kompanię pontonową do 3.00 5.5 ześrodkować w rejonie ROKUTOWA w gotowości do dublowania przeprawy mostowej na PROŚNIE;

e/ pluton techniczny kompanii technicznej do 19.30 4.5 rozwinąć w rejonie las wsch. TACZANÓW, plac zmechanizowanej obróbki elementów drewnianych i do 4.00 wykona elementy na cztery schrony typu lekkiego;
- drużynę maszyn ziemnych o 16.00 4.5 skierować w rejon KOWALEWA w celu rozbudowy fortyfikacyjnej stanowiska dowodzenia 3 DZ;
- drużyna wydobywania i oczyszczania wody do 24.00 rozwinie w rejonie BRONISZEWIC punkt wydobywania i oczyszczania wody i przygotuje 16 000 litrów wody;

f/ pozostałe pododdziały jako odwód inżynierski szefa saperów pozostaną w dotychczas zajmowanym rejonie w gotowości do realizacji zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

3. Współdziałanie zorganizuję następująco:

- z pododdziałami piechoty broniącymi się na przednim skraju w zakresie rozmieszczania i osłony IPO, powiązania miejsc ustawiania zapór minowych z systemem ognia oraz przejęcia pól minowych po ich ustawieniu;

- z OPpanc 3 DZ w zakresie powiązania rubieży minowania OZap z rubieżami rozwinięcia OPpanc, uzgodnienia dróg dojazdu, sygnałów kierowania i współdziałania.

4. Zabezpieczenie działań bojowych:

a/ Główny wysiłek rozpoznania skupić na technicznym rozpoznaniu rejonów ustawiania zapór minowych, rubieży minowania OZap i utrzymywanych dróg. W celu rozpoznania ważniejszych obiektów terenowych zorganizować IOPR.

b/ W zakresie obrony przed bronią masowego rażenia, sygnały powiadomienia i alarmowania o skażeniach chemicznych i uderzeniach jądrowych przekazywać w sieci radiowej dowódcy i dublować obowiązującymi sygnałami świetlnymi. Na stanowisku dowodzenia zorganizować posterunek obserwacji powietrznej i skażeń. Częściowe zabiegi specjalne prowadzić własnymi siłami i środkami. Całkowite zabiegi specjalne prowadzić na PZS 3 DZ w rejonie płn. CHOCZ. Na sygnał "RATUNEK" skierować w rejon: KICZKI, BRONÓW, TACZANÓW plid, drrinż, drnz, które działać będą jako grupa ratunkowo-ewakuacyjna batalionu.

c/ Obronę przeciwlotniczą rejonu batalionu zapewnia 3 prplot. W każdej kompanii na postoju i podczas marszu zorganizowana zostanie obserwacja celów powietrznych oraz pluton dyżurny do zwalczania nisko lecących celów powietrznych. Sygnały powiadomienia - dotychczasowe.

d/ Ubezpieczenie rejonu rozmieszczenia batalionu organizuje wysta-

wiając dwa posterunki ochronne oraz jeden patrol pieszy. Każda kompania i samodzielny pluton organizuje ubezpieczenie bezpośrednie. W czasie ustawiania zapór minowych ubezpieczenie wykonania prac realizować będą pododdziały ogólnowojskowe.

e/ W zakresie zabezpieczenia inżynierskiego w rejonie rozmieszczenia pododdziałów do 6.00 5.5 zostaną wykonane: szczeliny przeciwlotnicze dla całego stanu osobowego; ukrycia na środki łączności i połowy skład min oraz schron typu lekkiego na stanowisku dowodzenia batalionu.

Drogi marszu do rejonów wykonywania zadań pododdziały utrzymują we własnym zakresie wykorzystując istniejące drogi dywizyjne i pułkowe.

f/ Zabezpieczenie tyłowe

Tyły batalionu rozmieszczone są w rejonie 1 km zach. KOŁBIEWO. Do 22.00 w pododdziałach zostaną odtworzone zapasy materiałowe w kolejności: ksap, kid, kt, kpoint, a następnie pozostałe pododdziały. Do 24.00 dostarczone zostaną dla OZap dwie jednostki minowania oraz 500 kg materiału wybuchowego.

Uszkodzony sprzęt inżynierski lub pojazdy mechaniczne wymagające remontu średniego i kapitalnego ewakuowane będą do punktu zbiórki uszkodzonego sprzętu rozmieszczonego w KOTLINIE.

5. Dowodzić będą ze stanowiska dowodzenia rozwiniętego w rejonie: ZIELONA ŁĄKA, a w wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony dywizji ze stanowiska dowodzenia w m. KORZKWI. W okresie przygotowawczym z pododdziałami będzie utrzymywana łączność przewodowa bezpośrednio ze stanowiska dowodzenia z pododdziałami rozmieszczonymi w rejonie ześrodkowania, a poprzez dywizję i pułki z pododdziałami wykonującymi zadania zabezpieczenia inżynierskiego na ich korzyść.

Na okres walki obronnej zorganizowana będzie łączność radiowa.

WZDOP ROZKAZU BOJOWEGO DOWÓDCY bsap DO WYKONANIA ZADAŃ W NATARCIU

Rozkaz bojowy ... bsap ... DZ /DPanc/ nr ... SD - /miejsce, współrzędne/ ... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

1. Przed frontem ... dywizji prowadzą działania bojowe pododdziały ... BZ /BPanc/ ... dywizji ... /podać nazwę państwa/. W ostatnim okresie stwierdzono, że pododdziały inżynieryjne stosują nowe typy min do budowy systemu zapór inżynieryjnych. Od ... /data/ na rubieży ... /podać rubież/ stwierdzono wykonywanie prac fortyfikacyjnych oraz rozbudowę systemu zapór. Rejon ... /podać rejon/ jest silnie ochroniany przez pododdziały specjalne.

2. ... DZ /DPanc/ po załamaniu natarcia nieprzyjaciela na rubieży ... /podać rubież/ przechodzi do natarcia w kierunku ... /podać kierunek/ z zadaniem obezwładnienia pododdziałów i oddziałów ... /podać nazwę/ i opanowania rubieży ... /podać rubież/.

3. ... bsap otrzymał zadanie zorganizowania oddziału zaporowego w sile plutonu, wykonania ... /podać liczbę/ przejść w polach minowych własnych i nieprzyjaciela, zorganizowania i wydzielenia do oddziałów torujących ... /podać liczbę/ grup rozpoznawczo-likwidacyjnych, przygotowania i utrzymania dywizyjnej drogi dofrontowej, zabezpieczenia przepraw w czasie forsowania rz. ... /podać nazwę/, ... /podać inne zadania/.

4. R o z k a z u j ę :

a/ ... ksap z sił i środków plutonu minowania i niszczeń zorganizować i przygotować do działania oddział zaporowy, który wyposażyc w ... /podać liczbę/ jednostki minowania i do ... /godz., data/ ześrodkować w rejonie ... /podać rejon/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

Z chwilą rozpoczęcia natarcia przesuwać się za dywizyjnym odwodem przeciwpancernym /lub samodzielnie/ w kierunku ... /podać kierunek/ w gotowości do minowania na rubieżach nr 1, nr 2, nr 3 ... itd. /podać rubieże/.

W czasie ... /podać termin/ wykonać ... /podać liczbę/ przejść w zaporach własnych sposobem ... /podać sposób/ oraz ... /podać liczbę/ przejść w zaporach nieprzyjaciela sposobem ... /podać sposób/ w czasie ... /podać termin/ na korzyść ... /podać na czyją korzyść/. Miejsca wykonania przejść określi szef saperów ... pułku /podać nazwę/.

Służbę porządkowo-ochronną na przejściach utrzymywać do ... /podać termin/.

Rejon wyjściowy ... /podać rejon/ zająć do ... /godz., data/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

Po wykonaniu zadania ześrodkować się w rejonie ... /podać rejon/.

Zorganizować i przygotować ... /podać liczbę/ grup rozpoznawczo-likwidacyjnych do działania w ramach oddziałów torujących ... pułku /podać nazwę/.

Wydzielone siły i środki skierować do ... /godz., data/ do rejonu /lub do dyspozycji/ ... /podać rejon lub do czyjej dyspozycji/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ przy ... /podać przy jakim pododdziale/ do ... /godz., data/;

b/ kid przygotować i utrzymać dywizyjną drogę dofrontową na odcinku ... /podać odcinek/ do prowadzenia ruchu w warunkach ... /podać warunki - nocne, zimowe itp./.

W czasie natarcia utrzymywać dywizyjną drogę dofrontową ... /podać przebieg/, współdziałając z plutonem inżynieryjno-drogowym ... pułku /podać nazwę pułku/.

Rejon wyjściowy ... /podać rejon/ zająć do ... /godz., data/.

Droga marszu ... /podać drogę/. Do wykonania zadania przystąpić od ... /godz., data/.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/;

c/ kdp przejść na okres od ... do ... /godz., data/ w podporządkowanie ... pułku zmechanizowanego z zadaniem zabezpieczenia forsowania i przeprawy pododdziałów przez rz. ... /podać nazwę/.

W podporządkowanie ... pułku zmechanizowanego wejść z rubieży /rejonu/ ... /podać rubież lub rejon/, który osiągnąć o ... /godz., data/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

Po wykonaniu zadania do ... /godz., data/ ześrodkować się w rejonie ... /podać rejon/, w którym ześrodkowują się pozostałe siły batalionu/;

d/ kpoint z marszu /z rejonu wyjściowego/ urządzić i utrzymać most pontonowy pod obciążenie ... t /podać nośność/ na rz. ... /podać nazwę/ w rejonie ... /podać rejon/.

Gotowość mostu pontonowego "G" ... /podać czas/.

Rejon wyjściowy do budowy mostu ... /podać rejon/ zająć do ... /godz., data/.

W ugrupowanie bojowe ... pułku zmechanizowanego wejść z rubieży
... /podać rubież/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

Zapasowy rejon nr 1, nr 2 ... /podać rejony zapasowe/.

Manewr przeprowadzić na dodatkowe zarządzenie.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/;
e/ pozostałe pododdziały batalionu jako odwód inżynieryjny ... dy-
wizji do ... /godz., data/ zajęć rejon ... /podać rejon/ w gotowości
do wykonania nieprzewidzianych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

5. SD ... batalionu w rejonie ... /podać rejon/ czynne od ...
/godz., data/.

Oś przesunięcia ... /podać kierunek/.

6. Meldunki przedstawiać o:

.....
.....
.....

7. Zastępcy:

- dowódca ... /podać stanowisko/;
- dowódca ... /podać stanowisko/.

Szef sztabu ... bsap ... DZ /DPanc/

Dowódca ... bsap ... DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Czytali:

1.
2.
3.
4.

Wydrukowano w 1 egz. - tylko do akt

Wyk. /stopień i nazwisko/
Druk. /inicjały maszynistki, data/
Nr ...

WZDOR ROZKAZU BOJOWEGO DOWÓDCY bsap DO WYKONANIA ZADAŃ W OBRONIE

Egz.nr pojed.

Rozkaz bojowy ... bsap ... DZ /DPanc/ nr SD - /miejsce, współ-
rzędne/ ... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

1. Nieprzyjaciół od ... /data/ podciąga z głębi nowe siły w celu przejścia do natarcia w kierunku ... /podać kierunek/. Siłami i środkami pododdziałów inżynierskich oraz siłami pododdziałów piechoty od ... /data/ w rejonie ... /podać rejon/ rozbudowuje podstawy wyjściowe do natarcia. W rejonie ... /podać rejon/ stwierdzone zgrupowanie środków przewoźnych oraz przygotowanie elementów konstrukcji mostowych. Czynione są intensywne przygotowania do pokonywania zapór inżynierskich przez czołgi wyposażone w trały oraz za pomocą ładunków wydłużonych.

Istnieje możliwość przejścia nieprzyjaciela do natarcia o ... /godz., data/.

2. ... DZ /DPanc/ po opanowaniu rubieży ... /podać rubież/ przystępuje do jej umocnienia w celu załamania natarcia nieprzyjaciela na kierunku ... /podać kierunek/, obezwładnienia jego sił i środków oraz utrzymania zajmowanej rubieży.

3. ... bsap otrzymał zadanie: założyć ... km /podać liczbę/ przeciwpancernej pola minowego, przygotować do zniszczenia obiekty drogowe na odcinku ... /podać odcinek drogi/, zorganizować i przygotować do działania oddział zaporowy, przygotować i utrzymać drogę dofrontową oraz rökadę pułkową, utrzymać przeprawę mostową na rz. ... /podać nazwę/, rozbudować schrony na SD dywizji.

4. R o z k a z u j ę :

a/ siłami ksap /bez plmin/ do ... /godz., data/ założyć ... km /podać liczbę/ przeciwpancernej pól minowych przed przednią skrajnią w rejonie obrony ... pz /pcz/. Dokładne usytuowanie pól minowych w terenie określi szef saperów ... pułku. Założone pola minowe utrzymywać w ... /podać stopień/ stopniu gotowości. Następnie do ... /godz., data/ przygotować do zniszczenia węzły dróg ... /podać miejsca/ oraz drogę na odcinku ... /podać odcinek/. Przygotowane niszczanie utrzymywać w ... /podać stopień/ stopniu gotowości.

Przejście na ... /podać stopień/ stopień gotowości i niszczenia
wykonać na dodatkowe zarządzenie.

Pluton minowania przygotować do działania jako oddział zaporowy
dywizji, który wyposażać w ... /podać liczbę/ jednostki minowania i
do ... /godz., data/ ześrodkować w rejonie ... /podać rejon/. Droga
marszu ... /podać drogę/. Po osiągnięciu rejonu być w gotowości do
pospiesznego ustawiania pól minowych na kierunku ... /podać kierunek/
na rubieży nr 1, nr 2, nr 3 ... itd. /podać rubieże/ oraz na
kierunku ... /podać kierunek/ na rubieży nr 1, nr 2, nr 3 ...
itd. /podać rubieże/.

Środki minersko-zaporowe pobierać z DPZ rozmieszczonego w rejonie
... /podać rejon/ własnym transportem /lub środki do budowy pól mino-
wych dowiezione zostaną transportem dywizji/ do rejonu ... /podać re-
jon/.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/;
b/ ktd przygotować i utrzymać drogę dofrontową na odcinku ...
/podać przebieg/ oraz drogę rokadową na odcinku ... /podać przebieg/
do prowadzenia ruchu w warunkach ... /podać warunki - nocne, zimowe
itp./.

Rejon wyjściowy ... /podać rejon/ zajęć do ... /godz., data/.
Droga marszu ... /podać drogę/. Do wykonania zadania przystąpić
od ... /godz., data/.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/;
c/ kpt do ... /godz., data/ zbudować i utrzymać most pontonowy
pod obciążenie ... t /podać nośność/ na rz. ... /podać nazwę/ w rejo-
nie ... /podać rejon/ dla zabezpieczenia dowozu. Przeprawę utrzymywać
tylko w godzinach nocnych od ... do ... /podać godz./. Na okres dnia
most rozprowadzać, a odcinki mostu /człony/ dokładnie maskować /lub
przechodzić na przeprawę promową/.

Zapasy rejon nr 1, nr 2 ... /podać rejonny zapasowe/.

Rejon wyjściowy do budowy mostu ... /podać rejon/ zajęć do ...
/godz., data/.

Droga marszu ... /podać drogę/.

SD rozwinąć w rejonie ... /podać rejon/ do ... /godz., data/;
d/ ktd wydzielić siły i środki do wykonania na SD dywizji ... /podać
liczbę i rodzaj obiektów fortyfikacyjnych/ w terminie do ... /godz.,
data/. Elementy ... /podać rodzaj/ przygotować w rejonie ... /podać
rejon/.

e/ pozostałe pododdziały batalionu jako odwód inżynieryjny dywizji
do ... /godz., data/ zajęć rejon ... /podać rejon/ w gotowości do wy-
konywania nieprzewidzianych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego.

5. SD ... batalionu w rejonie ... /podać rejon/ czynne od ...
/godz., data/.

6. Meldunki przedstawiać o:

.....
.....
.....

7. Zastępcy:

- dowódca ... /podać stanowisko/;
- dowódca ... /podać stanowisko/.

Szef sztabu ... bsap DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Dowódca ... bsap DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w 1 egz. w tylko do akt

Wyk. /stopień, nazwisko/
Druk. /inicjały maszynistki, data/
Nr ...

Czytali:

1.
2.
3.
4.

PLAN REKONESANSU DOWÓDCY 3 bsap

1. CEL: - udokładnić decyzję w terenie, postawienie zadań dla kompanii pontonowej, zorganizowanie współdziałania i zabezpieczenia bojowego.
2. SKŁAD GRUPY REKONESANSOWEJ:
 - dowódca batalionu;
 - dowódca kompanii pontonowej;
 - dowódca kompanii inżynieryjno-drogowej;
 - dowódcy plutonów pontonowych;
 - starszy oficer operacyjny.
3. CZAS: - 16.00-17.30 5.5.
4. MIEJSCE /punkt pracy/: wzg. 123,6 300 m płn. most na PROŚNIE /2488/.
5. ZAGADNIENIA PODLEGAJĄCE OMÓWIENIU:

Punkt pracy	Zagadnienia do omówienia	Czas	Prowadzący
wzg. 123,6 /2488/	1. Ocena inżynieryjna nieprzyjaciela i terenu	10'	st.ofic.oper.
	2. Postawienie zadania dcy kpoint: - postawienie zadania; - organizację współdziałania; - org. bojowego zabezpieczenia	15'	dowódca
	3. Meldowanie decyzji przez dce kpoint	10'	dca kpoint
	4. Rekonesans dcy kpoint	55'	dca kpoint

Dowódca 3 bsap

.....

LEGENDA DO PLANU UŻYCIA 3 bsap W ZABEZPIECZENIU INŻYNIERYJNYM
NATARCIA 3 DYWIZJI

I. ZADANIA DLA 3 bsap:

1. W okresie przygotowawczym

.....
.....
.....

2. W okresie prowadzenia natarcia

.....
.....
.....

II. SKŁAD BOJOWY I UGRUPOWANIE BATALIONU:

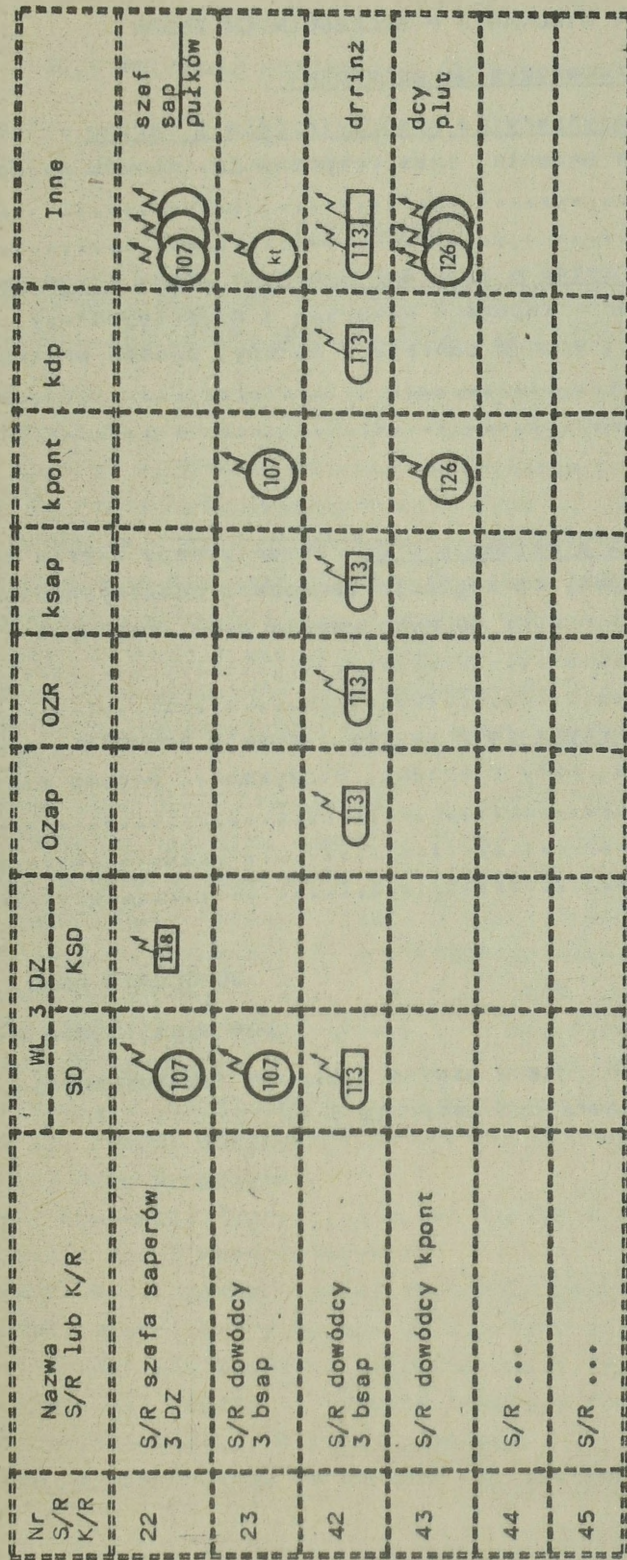
Elementy ugrupowania	OZap	OZR	OInż	Wznoczenie pododdz. i oddziałów ogólnowojskowych i rodzaj. wojsk						Dywizyjne zadania zab. inżynierskiego					
				11 pz	12 pz OW	13 pz	3 pcz	inne	urządze- nie prze- prawy mostowej	wydob- wanie i oczyszcz- wody	inne				
Skład bojowy				11 pz	12 pz OW	13 pz	3 pcz	inne	urządze- nie prze- prawy mostowej	wydob- wanie i oczyszcz- wody	inne				
pl dow			3 drinż	1 drinż w składzie BPR						2 drinż					
keap	plnin		2 pleap	1 pleap											
kid		kid													
kpont			3 pl pont							1 i 2 plpont					
kdp			pl GSP	pl PTS											
kt			plt							pltzp					
plzaop			x												
plren			x												
plmed			x												

III. BOJOWE WYKORZYSTANIE PODODZIAŁÓW BATALIONU

	WYKORZYSTANIE	
pododdziały	w okresie przygotowawczym	w okresie natarcia
pl dow	organizuje dwa IPO oraz IPR	
ksap	1 pl sep przydzielony do 11 PZ 2 pl sap OInż	przydzielony do 11 PZ OInż
kid	pl min OZap OZR	OZap OZR
kpont	1 pl pont OInż 2 pl pont OInż	urządzenie przeprawy mostowej urządzenie przeprawy mostowej
kdp	3 pl pont OInż pl PIS przydzielony do 12 PZ - OW 3 DZ pl GSP OInż	OInż przydzielony do 12 PZ - OW 3 DZ OInż
kt	plt przygotowanie elementów schronu pltzp OInż	OInż przydzielony do 3 PZ
pl zaop	drzwiów	urządzenie punktu wydobywania i oczyszczania wody na SD - 3 DZ zaopatrywanie
pl rem		ewakuacja i remont sprzętu inżynierskiego
pl med		zabezpieczenie medyczne

IV. ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH MASZYN I SPRZĘTU INŻYNIERYJNEGO ORAZ ŚRODKÓW MATERIAŁOWO-TECHNICZNYCH - patrz tabela nr 1, s. 9.

V. SCHEMAT ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI DOWODZENIA

VI. SPOSÓB I TERMINY WYKONANIA POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

a/ W okresie przygotowawczym do natarcia:

1. Rozpoznanie inżynieryjne nieprzyjaciela i terenu /elementy rozpoznania i ich zadania, czas rozpoznania, sposób meldowania wyników rozp./
2. Wykonywanie przejść w zaporach minowych przed przednią skrajnią /liczba przejść w zaporach własnych i nieprzyjaciela, sposób i czas wykonania, sposób ochrony i obrony, sposób przekazania itp.
3. itd.

b/ W czasie natarcia

1. Przygotowanie i utrzymanie dróg /przewidywany zakres zniszczeń na drogach, rejony szczególnie zagrożone oddziaływaniem nieprzyjaciela, siły i środki do wykonywania prac drogowych itp./
2. Urządzenie i utrzymanie przepraw /rodzaje przepraw, miejsca i czas urządzenia, siły i środki, utrzymanie, bojowe zabezpieczenie itd./
3. itd.

DOWÓDCA 3 bsap

ppłk dypl. Roman WAŁĘSIAK

Wykonano w 1 egz. - do "Planu użycia 3 bsap w zabezpieczeniu inżynieryjnym natarcia 3 DZ"

Wyk.por. Kaczyński
Druk. PS - 3.9.83
Nr 012/Inż.

WZDR MELDUNKU BOJOWEGO DOWÓDCY bsap

Egz.nr ...

SZEF SAPERÓW ... DZ /DPanc/Meldunek bojowy ... bsap ... DZ /DPanc/ nr .../Inż.SD /miejsce, współrzędne/ ... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

1. W ciągu ... /podać czas/ nieprzyjaciel stosował do ustawiania pól minowych miny typu ... /podać typ min/, których rozbrojenie ... /podać sposoby stosowane podczas wykonywania przejść/. Do minowania podejść do rzeki były stosowane miny typu ... /podać typ/, a do zniszczenia przepraw - miny pływające ... /podać rodzaj/. Obronę nieprzyjaciel rozbudowuje systemem punktów oporu, w których w odcinkach transelei wykonuje schrony typu ... /podać typ/ ... /podać inne spostrzeżenia i fakty dotyczące metod i sposobów wykonywania zadań inżynierskich przez nieprzyjaciela oraz stosowanych środków inżynierskich/.

2. Pododdziały batalionu o ... /godz., data/ zajmują następujące położenie:

a/ ksap /bez plmin/ wykonała ... /podać liczbę/ przeciwpancernych pól minowych na kierunku odparcia przez ... pż /pcz/ kontrataku nieprzyjaciela oraz przygotowała ... /podać liczbę/ węzłów zapór i niszczeń w rejonie ... /podać rejon/; plmin ześrodkowany w rejonie ... /podać rejon/ w gotowości do pospiesznego założenia pól minowych na rubieżach; nr 1 ..., nr 2 ..., nr 3 ... itd. /podać rubieże/. Straty kompanii: ludzi ... /podać liczbę i rodzaj strat/. Stan napromienienia ... R /podać liczbę/.

b/ kid o ... /godz., data/ utrzymuje dywizyjną drogę dofrontową na odcinku ... /podać odcinek/ i do ... /godz., data/ wykonała ... /podać rodzaj prac drogowych/.

Straty kompanii: ludzi ... /podać liczbę i rodzaj strat/. Stan napromienienia ... R /podać liczbę/.

c/ kpont o ... /godz., data/ zbudowała most pontonowy w rejonie ... /podać rejon/, który będzie utrzymywany do ... /godz., data/. Środki transportowe kompanii ześrodkowane w rejonie ... /podać rejon/. Straty kompanii: ludzie ... /podać liczbę i rodzaj strat/. Stan napromienienia ... R /podać liczbę/.

d/ kdp po zakończeniu forsowania rz. ... /podać nazwę/ ześrodkowa-

na w rejonie ... /podać rejon/ przeprowadza przegląd środków przeprowadkowych. Straty kompanii: ludzie ... /podać liczbę i rodzaj strat/. Stan napromienienia ... R /podać liczbę/.

e/ Pozostałe pododdziały batalionu - jako odwód inżynierski dywizji ... w rejonie ... /podać rejon/ w gotowości do wykonania ... /podać rodzaj zadań lub przedsięwzięć inżynierskich/. Stan napromienienia ... R /podać liczbę/.

Ogólne straty batalionu: ludzie ... /podać liczbę i rodzaj strat/. Średnie napromienienie ... R /podać liczbę/. Zestawienie stanu ilościowego, technicznego, strat i potrzeb zasadniczego sprzętu inżynierskiego - załącznik nr

3. Zdecydowałem: w celu osłony i obrony mostu pontonowego wzmocnić czatę górną, ustawić zagrodę przeciwninową oraz nieć w rejonie mostu ... /podać liczbę/ bloków pontonowych. Kompanię desantowo-przeprowadkową po uporządkowaniu sprzętu do ... /godz., data/ przegrupować do rejonu rozmieszczenia pozostałych sił batalionu. Ponadto ... /podać inne zamierzenia wynikające z sytuacji i wykonywanych przez batalion zadań/.

4. Proszę o przydzielenie ... /podać liczbę/ wykrywaczy min typu ... /podać typ/, uzupełnienie środków minersko-zaporowych ... /podać ilość i rodzaj/ oraz ... /inne prośby/.

Załącznik nr ... Zestawienie stanu ilościowego, technicznego, strat i potrzeb zasadniczego sprzętu inżynierskiego ... bsap.

Szef sztabu ... bsap ... DZ /DPanc Dowódca ... bsap ... DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w ... EGZ:

Egz. nr 1 - ...

Egz. nr 2 - ...

Wyk. /stopień i nazwisko/

Druk. /inicjały maszynistki, data/

Nr ...

WZÓR ZARZĄDZENIA WSTĘPNEGO DLA bsap

Egz.nr ...

DOWÓDCA ... bsap ... DZ /DPanc/

Zarządzenie wstępne ... DZ /DPanc/ nr ... /Inż. SD - /miejsce, współ-
rzędne/ ... /data, godz./, Mapa ... /skala, wydanie, rok/

W związku z przewidywanym przejściem ... DZ /DPanc/ do ... /podać
rodzaj działania/ dowódca dywizji

r o z k a z a ł:

1. Wykonać przegląd sprzętu i środków inżynierskich, doprowadza-
jąc je do pełnej sprawności technicznej.
 2. Uzupełnić do pełnych norm ... /podać rodzaj środków i materia-
łów inżynierskich/.
 3. Przeszkolić pododdziały batalionu w zakresie ... /podać jakie
pododdziały i w jakim zakresie powinny być przeszkolone/.
 4. ... /podać inne zamierzenia, jakie należy wykonać w celu przy-
gotowania pododdziałów batalionu do wykonania zadania/.
 5. Gotowość do wykonania zadania osiągnąć ... /godz. data/.
- Zarządzenie bojowe do wykonania zadania batalion otrzyma ... /po-
dać sposób/ do ... /godz., data/.

Szef saperów ... DZ /DPanc/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Wydrukowano w ... egz.

Egz.nr 1 - ...

Egz.nr 2 - ...

Wyk. /stopień, nazwisko/

Druk. /inicjały maszynistki, data/

Nr ...

—

Załącznik nr 15

Egz. pojed.

3 batalion saperów 3 DZ

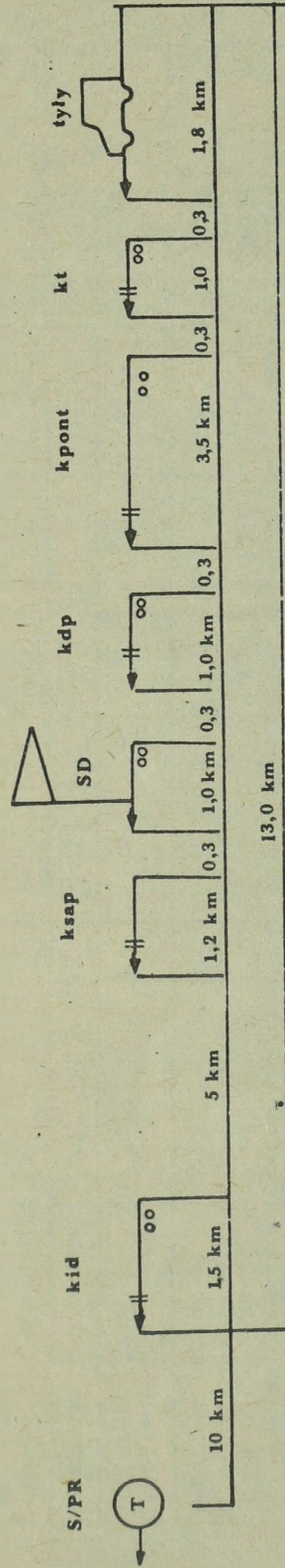
DZIENNIK
DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Rozpoczęto

Zakończono

Lp.	Data godzina	Kto nadał	Kto przyjął	Treść informacji	Kiedy, komu zameldowano /przekazano/	Uwagi
1.	3.4.83 19.25	dca ksap	por. Ciesielski	Melduję wykonanie zadania. Proszę o dostarczenie 500 min ppanc i 300 ppiech oraz 200 kg MW - z osobistego pole- cenia szefa saperów 3 DZ będą urządzał w godzinach nocnych węzeł zapór w rejonach	dca 3 bsap 19.30 kwaterymistrzo- wi o 19.50	

UGRUPOWANIE MARSZOŹE bsap DYWIZJI /wariant/

WYKAZ ŚRODKÓW ŁĄCZNOŚCI W PODODZIAŁACH bsap DWYIZJI 1/

Nazwa pododdziału	Rodzaj środków łączności /szt./				kabel PKL-2 /km/	wóz dowodzenia
	R-107 /R-105/	R-126	R-1232/ R-113	apar. telef.		
pluton dowodzenia	3	4	6	12	1	1
kompania saperów	1	7	12			
kompania inżynierijno-drogowa	1	3	3			
kompania pontonowa	1	13	1			
kompania desantowo-przeprawowa	1	-	12			
kompania techniczna	2	-	3			
Razem:	9	27	37	12	1	1

- 1/ Na podstawie skryptu ppłk.dr. Wł.Brylińskiego "Organizacja i wyposażenie pododdziałów/.../ nr bibl. 01191, s. 16.
- 2/ Radiostacje pokładowe transporterów lub innego sprzętu inżynierijnego.
- 3/ Wóz dowodzenia R-2.

Wydrukowano w 20 egz.

Egz.nr 1-20 Bibl.Nauk.OZS

wyk. ppłk Szuszczyński

Druk. OH, dn. 12.1.84 r.

Druk. ASG WP nr 04/02021/WW

Kor. H.W.

